

**V SVĚTLE
JEHO
PROCHÁZETI
SE BUDOU**

ZJ 21.24

**časopis
SLOVA**

1986 **6**
ročník XVIII

NEMALI MIESTA V UCHÝLIŠTI

Kedysi dávno sa to stalo —
pre Krista miesta nebolo.
Ale aj dnes len ľudí málo
vpustí Ho domu do svojho.

To ja a ty sme zatvorili,
pri srdca dverách ked nám stál.
To mne a tebe nebol milý,
nad nami aby kráoval.

Teraz hľadl Klope zas a znova.
Stoí a čaká ... Ovor Múl
Ak zmeškáš vzácnu šancu novú,
odide ďalej — k inému.

Pripr. —ik

VIANOČNÁ TÚŽBA

Krajina pod snehom drieme si,
rozchvieva dušu tá krásu.
Na hory, doliny, na lesy
obloha biely sneh striasa.

Kto počul vianočné zvesti znieť,
žasne a v srdci sa dívá,
že Boh, čo utvoril celý svet,
zostúpil na sveta nivy.

Krajina spod snehu k nebesám
túžobne s dôverou hľadí:
Pane, ked z lásky si prišiel k nám,
daj, by sme mali sa radi.

Pripr. —jh

ZIVÁ SLOVA vydávají Kresťanské sbory v ČSSR v Ústredním církevním nakladatelství v Praze. — Řídí odpovědný redaktor Dr. Karel Kořínek s redakční radou. Adr. redakce: 796 01 Prostějov, Sádky 2. — Vychází šestkrát do roku. Předplatné na celý rok 30 Kčs. — Admin. časopisu: 755 01 Vsetín, Jiráskova 1817/72, telefon 2930. — Grafická úprava a ilustrace: akad. malíř Jaroslav Kapec. — Rozšířuje administrace. — Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p., Olomouc, závod Ostrava, provoz 26 Valašské Meziříčí. — Snižený poplatek za dopravu novin povolen Sm ŘS Ostrava, čj. 3126/84 ze dne 26. 4. 1984. Dohlédací pošta Vsetín 1. Reg. číslo R 5078. — Index 47 876.

Je to už takmer dvatisíc rokov, čo pri judskom Betleheme zaznelo prostým pastierom z úst anjela posolstvo pre všetkých ľudí: „narodil sa vám dnes Spasiteľ, ktorý je Kristus Pán, v meste Dávidovom“ (L 2,11). A za týmto Božím poslom sa zjavilo množstvo nebeských bytostí, anjelov, ktorí rádostne chválili Boha za Jeho predinívny zásah do života a história ľudu: „Sláva na výsostach Bohu a na zemi pokoj, v ľudoch zafúbenie!“ (L 2,14). Chceme sa spoločne zamyslieť nad obsahom ich chválospevu i predchádzajúcej zvesti anjela a jedinečnej udalosti, ktorá sa odohrala v onej noci, pamätnej pre celé ľudstvo.

Boh sa stal človekom. Ako človek prišiel k nám, aby nás, vzdialených od Neho, priviedol naspäť k Sebe samému. Prišiel odstrániť pre nás neprekonateľnú prekážku, čo nás od Neho delila — hriech, náš osobný, aj celého ľudstva na svete. Hriech prišiel do ľudského vnútra i do sveta prostredníctvom tela. Preto na tele človeka musel byť aj odstránený. Tak to určil svätý a spravodlivý Boh. Ten človek, na ktorom tele by sa takýto div mohol stať, by musel byť bez hriechu, svätý, čistý, nevinný pred spravodlivým Bohom. A takého medzi ľudmi na zemi nebola. Preto sa sám Boh musel stať človekom, ak chcel ľudí zachrániť. A On chcel. Večný Boží Syn sa stal Synom človeka. Zostúpil z neba na zem, prišiel z večnosti do časnosti, aby sa stal našim Záchrancom a Vysloboditeľom pre večnosť i časnosť. Preto tá podivuhodná noc v Betleheme, preto sa tu udialo nadprirodzené narodenie predinívneho, jedinečného Syna človeka, ako malého dieťaťa. Keď stojíme v úžase pred zázrakom inkarnácie — vtelenia, hľadáme jeho príčinu, nachádzame tú jedinú uspokojujúcu odpoveď: **Božia láska!** Boh sa stal človekom, prišiel k nám v ľudskom tele ako jeden z nás a predsa taký odlišný od všetkých nás — lebo nás miluje.

Ked vierou hľadíme na tento zázrak Božej lásky, či nemusíme aj my znova a znova volať a radostne spievať: „Sláva na výsostach Bohu?“ On, ktorý tróni na výsosti svojej Božskej zvrchovanosti, dokonalosti a slávy, prišiel do nízkosti nášho hriechu a biedy, aby nás zachránil. Z Neho, nie z nás, vzišiel podnet pre našu spásu. On ju sám uskutočnil vo svojom Synovi a zároveň v Synovi človeka, Ježišovi, ktorý sa narodil z panny Márie v ľudskom Betleheme. Všetka sláva predinívneho diela záchrany ľudu patrí len Jemu. Preto aj my pri pohľade viery na vteleného Božieho Syna vdačne voláme, ako naši duchovní predkovia: „**Soli Deo gloria! — samému Bohu sláva!**“

Ale chválospev anjelov pokračoval i smerom nadol — k zemi a ľuďom: „... a na zemi pokoj ...“ Aký to pokoj želali zemi a ľuďom nebeskí posli? Bol to pokoj, ktorý prinášal „Boh, zjavený v tele“. V prvom rade **pokoj s Bohom**, ktorý plynie z odpustenia hriechov, čo im posielala a ponúka vo svojom Synovi. A na jeho základe **pokoj Boží**, ktorý napĺňa vnútro tých, ktorí vedia, že celý ich život je v Božích rukách, v Jeho ochrane a starostlivosti. A z toho dvojnásobne-

ho vnútorného pokoja pramení v nich vonkajší pokoj — **pokoj so všetkými ľudmi**, ktorý denne pôsobia vo svojom okoli. **Opravdoví kresťania sú šíritelia pokoja na zemi.** Sú nositelmi Kristovho evanjelia — radosnej zvesti zmierenia a pokoja. Volajú ľudí k zmieraniu s Bohom, ale i vzájomnému, aby tak žili v pravom, trvalom pokoji. Božia vôľa bola a zostáva: Na zemi pokoj. Dar Božieho pokoja v Kristovi je i dnes ponúkaný všetkým ľuďom — aj nám. Príjmime ho vďačne, žime v ňom a širmé ho však seba!

Chválospev ajelen končil slovami: „... v ľuďoch zaľúbenie“ alebo v inom pre-tlmočení „**ľuďom dobrá vôľa**“. V týchto slovách je vyjadrené Božie určenie pre ľudu a Jeho túžbu, aby sa pri nich naplnilo. On chce mať zaľúbenie v korune svojho tvorstva — v človeku. Ved ho stvoril na svoj obraz. Hriech tento obraz v človeku skazil. Utolený Boží Syn ho pribíiel obnoviť na novej, vyššej úrovni. Obnoví ho v každom človeku, ktorý po tom túži, ktorý má „dobrú vôľu“ navrátiť sa k Bohu. A v taktó obnovených, znovuzrodených ľuďoch má Pán Boh zaľúbenie. V nich je „dobrá vôľa“ k uskutočneniu Božej pravdy, spravodlivosti a lásky medzi ľuďmi. Pokoj, ktorý majú a šíria, je založený na týchto Božích skutočnostiach. Preto nie je miestne ani časovo obmedzený — je nekonečný a večný, ako jeho Darca.

Tí, ktorí prijali tento Boží pokoj, majú veľkú prednosť i podlžnosť **prosiť oň** na modlitbách pre všetkých ľudí. Opravdové modlitby hýbu všemohúcou Božou rukou, ktorá môže meniť životy ľudí, aj celých národov. Náš Boh „činí súd utlačeným“, dáva chlieb bladným, oslobodzuje väzňov, otvára oči slepých, narovnáva zohnutých, miluje spravodlivých (Ž 48,10). On „robi prietŕž vojnám až po koniec zeme“ (Ž 48,10) a dáva pokoj národom. A my ho môžeme prosiť, aby sa ako taký dokazoval pri všetkých, ktorí to potrebujú.

Ale máme i druhú prednosť a podlžnosť: **byť šíriteľmi pokoja spolu so všetkými, v ktorých je k tomu „dobrá vôľa.“** Pozdvihnutý spolu s nimi svoj hlas proti zbrojeniu, priprave nuklearnej skazy, proti vraždeniu státistcov ľudu a nevyslovneným utrpeniam miliónov ľudí vo vojnách. Zameraj svoju prácu a pôsobenie v prospch života detí, ktorých denne zomiera okolo 40 tisíc od hladu, dospelých i deťí, ktorých na svete okolo 800 miliónov hladuje a trpí podvýživou, lebo im chlieb od úst odtrhájú a nutný pokrm požierajú obrovské výdatky na zbrojenie — nezmyselnú prípravu smrti milárd ľudí a skazy všetkého života na zemi. Pozdvihnutý svoj hlas a zameraj svoje úsilie v prospch všetkých vykorisťovaných a utláčaných ľudí, našich bližných, ktorým sú upierané ľudské práva a ľudská dôstojnosť.

Tým obojím, **prímluvnými modlitbami, aj prácou a službou lásky, spravodlivosti a pokoja**, môžeme i máme prejavíť charakter ľudu, v ktorých má Boh zaľúbenie. A tým obojím môžeme a máme napomáhať a pôsobiť, aby sa v ľuďoch šírila „dobrá vôľa“ k životu vo vzájomnej láske, spravodlivosti a pokoji.

Z takto zameraných životov ľudí, ktorí prijali Božiu Lásku, zjavenú v ľudskom tele, v narodenom betlehemskej Dieťati, v dokonalom Synovi človeka a jedinom Záchrancovi sveta — vziať sláva na výsostu Bohu, na zemi pokoja a v nich nájdzie Pán Boh svoje zaľúbenie. Tako i nás a všetkých, ktorí ju aj v týchto dňoch počujú, oslovuje radostná anjelská zvest, ktorá už tak dávno zaznela nad betlehemskými poliami.

—jh

Tri slová by ani jeden deň nemali chýbať v našom slovníku: „Prosím, ďakujem a prepáč“.

EĽUDIA ČASTO ROBIA UZÁVERY Z TOHO, ČO VYČÍTAJÚ Z NAŠICH OČÍ. PÁN BOH VŠAK PODĽA TOHO, ČO VYČÍTA Z NAŠICH SRDC.

ZKLAMÁNÍ S PĀNEM?

Nevím, ale možná, že to tak býlo. Úděl tých, kdo chtejí chodiť s Ním a za Ním, nebýva práve snadný! Jak je nevyzpytateľný ve svém laskavém prístupe k obľúbeným zástupcom a naopak témor bezohledný ke svým nejbližším, kteří to všechno — a hlavně s Ním — myslí tak dobře, v příběhu, zapsaném ve 14. kapitole Matoušova evangelia. Copak dbá jejich upřímné rady (v. 16), nepožaduje po nich zhola nemožné věci (v. 16b), nezatíží je namáhavou službou k uspokojení tělesných potřeb davů (v. 18-21), aby je hned nato nechal plout za takového nečasu na druhou stranu jezera (v. 22)?

Nejsme na tom někdy podobně, nemáme ve svém srdci připomínky k „nuceným plavbám“ s tolka zkouškami únav nočních bdění za odporných vichrů nebezpečného vlnobití, provokacích nezdaru, zklamání, nejistot, hrůzy a strachu? Dokáže někdo z nás právě za takových okolností čekat, rozeznávat a vidět něco jiného než „obluhy“ a „nekřičet přítom strachy“? **Kdo z učedníků — z nás — je připraven za tím vším nebo právě ve všem tom vidět Pána, přicházejícího k nám?** Kdo získává v takových zkouškách nový důkaz zjevení Jeho přítomnosti, lásky, moci a slávy ve svém vlastním životě? Kdo je schopen slyšet Jeho hlas — to nádherné slovo: „Doufej, já jsem, neboj se!“ A to právě v nejhorším vlnobití odporného větru svého „čtvrtého“ — tak lidského bdění, kdy je člověk naprostot v koncích?

Zadívajme se pozorně na našeho Pána a zapomeňme spolu s učedníky na chvíli sami na sebe, abychom poznali, jak logické, neskonale moudré a požehnané je Jeho jednání:

1. Pán citlivě reaguje na zprávu o hrozném údělu Jana Křtitele — odplátmu na lodičce, vyhledáním pustého místa a svou potřebou soukromí (v. 13a). Každý člověk má svou „lodku života“, svůj cíl, svou plavbu, svá ztrokytnání a svůj přístav ... Nepřipomíná

„Janova lodička“ se svou tragickou a přece vítěznou playbou živě to, co v daleko těžší míře očekává našeho Pána v Jeho cílevědomé plavbě pro tvou a mou spásu? Jak velice potřebuje náš Pán v této chvíli nalézt své nasycení ve vůli svého nebeského Otce, a to právě na pustém místě! Jak nezbytně potřebuje soukromí při naprosté nedědomosti a nepochopení všech lidí, včetně svých nejbližších. Jen On zná své poslání, jen On ví, jakým křtem líšicím se od Janova má být křtěn, jen On cítí svou bolest, dokud k němu nedojde a jen On jediný má tvář stále obrácenu ke „svému Jeruzalému“ (L 12,50)!

2. Pán se ochotně zírá svého soukromí pro potřeby druhých. Zpráva o odchodu Pána Ježíše vede zástupu k tomu, že Ho hledají a podnikají obětavou cestu za Ním. Tím ovšem dochází i k narušení Jeho soukromí (v. 13b). On je však jejich zájmem potěšen, cítí s nimi, účinně pomáhá jejich nemocným a v péči o ně řeší vlastně problém „pustých míst“ svým „lékařstvím“! Jaký je dnes zájem o Pána, o Jeho „pusté místo“ na Golgotě a o „lékařství Jeho sinalosti“ a to nejen u zástupů, ale často i u Jeho učedníků? Vědě přece, že všechny zve k sobě (Mt 11,28), a tedy by měli být hotovi spolu s Ním otevřít svá srdce všem potřebným, otevřít svou ruku i dům — a nebo dají přednost raději svému pocholnému soukromí a tím i „pustotě“ ne ovšem Božího, ale již jen svého „domu“?

3. Pán propouští zástupy — ale zcela jinak, než si to představovali učedníci! Co je platné, že si uvědomují potřebu zástupu a snad i potřebu odpovídání svého Pána (a samozřejmě také svého), když neznají jiné řešení než odpoutat se od zástupu, poslat jej „domu“ či prostě pryč se svou sice „dobrou“, ale naprostě nezávaznou rádou? (v. 15).

A tak jim Pán vezme jejich pět chlebů se dvěma rybami (které mají pouze

pro sebe a snad též i pro Něho) — a z toho mála nasytí zástupy a to ještě „učednickou distribucí“! Tak jsou všichni včetně o nic neošizených učedníků nasyceni na pustém místě Božím požehnáním — a kolik košu drobtů pro ptáky a ryby se smetlo! Pán nikdy nikoho neopustí hladového, když Ježíšek upřímně vyhledá na Jeho a svém pustém místě soukromí — u golgatského kříže! Ale ještě více: I když propustí, nikdy neopustí ... To jen my se svým propouštěním opouštíme Ježíše a Ježíš lásku, své bližní, sami sebe! Pochopili to učedníci, když je hněd po těchto „hodech“ z jejich zásob donutili samotné k nepříjemné plavbě na druhý břeh a tak dal zcela jednoznačně přednost cizím lidem ze zástupu před svými nejbližšími? Pochopili, že jim tam jasné ukazuje, že Ježíš služba neobráceným lidem k spásě má přednost před službou těm, kteří mají už dávno nesobecky myslit, cítit a jednat jako Boží synové? Ze tedy misijní služba zvěst evangelií o spasení je provožadou službou v životě církve — v mém a tvém životě?

4. Pán vystupuje na „horu soukromí“.

Je překvapující, že po vyslující celodenní práci pro zástupy podniká namáhavý výstup na horu. Jak veliká musí být Ježíšova povznést se nad vše přízemní, nízké, malé a malicherné — Ježíšova potřeba vidět daleké obzory v přítomnosti svého Boha — nebeského Otce, vidět Ježíše samého bez všech rušivých vlivů! Kdo pochopí životodárnou cenu spojení s pravým živým Bohem, kterou má prožívat lidská duše, a kdo pochopí potřebu Ježíše vložit své drahé — nás, tebe a mne — právě do tohoto svého vlastního spojení se svým Otcem?

5. Pán tráví večer na hoře o samotě.

Konečně sám — a přece ne sám! Sám pro svého Otce a s Ním! Pán potřebuje toto své soukromí nezbytně, a ty ne? Kdo se věnuje cele druhým, porozumí posvěcení této večerní chvíle „samoty dokonalého společenství“. Vždyť nelze konat Boží dílo bez úzkého obecenství s Bohem a pěstovat obecenství s Ním bez radostné účasti na Ježíšovi! Jak

můžeme mít čas a smysl pro Boží dílo při nedostatku svého soukromého času pro Boha samotného? Pak už to v žádném případě nemůže být Boží dílo, ale je to naše sebeuplatnění! Jak krásné jsou „nohy chodící po horách“ (Iz 52,7) a jak vzácné je důvěrné obecenství s Tím, který činí „nohy jako laní a na vysokých místech cestu způsobuje“ (Ab 3,19). Jak požehnaný večer, kdy místo únavy je noc překonána mocí zjevení živého a pravého Boha! Zeptejme se na to učedníků jdoucích do Emaus a vizme svého věrného Pána (L 24,29-36).

6. Pán je tam proto, aby se modlil — za propuštěné zástupy a uzdravené jednotlivce a samozřejmě za své milované učedníky vystavené zkoušce protivětru a hrozivých vln v Ježíšově „nepřítomnosti“. Jsou skutečně opuštěni? Vždyť je tam vidí, je duchem s nimi, prostí za ně, aby obstáli ve své zkoušce víry a aby duchovně vyrostli ... Modlí se za jejich novou, nutnou zkušenosť v plavbě víry, za účinnost svého příkladu, jak zvítězit nad různými „odpornými“ větry, stát nade vším vlnobitím, stát se dárcem jistoty, pokoje a radosť svým bojujícím a tonoucím učedníkům ... Ano, to vše musí být předem na hoře soukromí modlitebně připraveno s nebeským Otcem, aby Pán mohl vstoupit do životu svých drahých jako vítěz!

7. Pán se zjevuje svým učedníkům na moři

Učedníci zklamání Pánem, opuštění Jím vyslaní na nebezpečnou plavbu v tak obtížných podmínkách, malomyslní, skleslí a vyčerpaní, nemohou absolutně vidět nic jiného než „obludu“ — přízrak a nemohou dělat nic jiného, než „křičet strachy“ ... **Svým slovem pokoje a povzbuzení dokazuje svou totožnost svrchovaného Pána nejen nad nimi, ale i nad všemi jejich životními okolnostmi.** Vždyť On věděl, proč je poslal, viděl, kam a do čeho jdou, a On za nimi přišel v pravý čas, když sám na hoře za ně vybojoval jejich boj pro vítězství jejich víry! Zahanbuje je — a tak Šimon Petr touží po rehabilitaci ... Jak dobré to Pán ví a jak

nás v něm učí chodit po vlnách s nezbytným tonutím a jedinečnou zkušenosí své mocné a přepevné pravice, která nás nenechá utonout!

Jak radostný je vstup ruku v ruce s Pánem na společnou lodičku našeho vzájemného obecenství z prostředí „odporných větrů“ a hrozivých vln, v nichž tak často toneme. Ve spojení s Pánem a s Ježíšem vstupem na lodičku Ježíš lásky nastává utíšení všech nepohod. Začíná klanění, chvalozpěv a vyznávání nových zkušenosí s Ním! Tak tě Pán přivádí do shromáždění svatých a tak chce provázet svým požehnáním naši bárku v rodině, v církvi i na našem misijním poli, kam nás posílá!

8. Pán zajíšťuje v zemi Genezaretské Otcovu požehnání tím, že Ježíš muži té krajiny poznávají, rozhlášují Ježíšovo požehnanou přítomnost a přivádějí k Němu všechny neduživé. To je nádherná spolupráce a příklad aktivity. Vymeze-

ní úkolu pro genezaretské muže a nezastupitelná úloha našeho Pána v Ježíšově modlitebné přípravě na tuto práci, kterou mají učedníci poznávat a uvědět prakticky v Ježíšově předivném uzdravování všech nemocných. To není lidské, ale Ježíš, Boží dílo: Pán je bezprostředně v dotyků víry s nemocnými prosběnkami. Jaká moc našeho Pána a jaká milost víry genezaretských, uzdravených pouhým doteckem lemu Ježíšova roucha! Požehnaný Pán od Otce pro nás vždy, všude a ve všem! Požehnaná Ježíšova dobrá, libá a dokonalé vůle! Jak málo rozumíme Ježíšovu cestám s námi. Učedníci byli zahanbeni, zahanben byl i Šimon Petr — a také my ve své neochotě, neposlušnosti, netrpělivosti, v naší malomyslnosti nevěry — a také v jedinečné odpovědi dokonalosti a krásy Pána Ježíše Krista, jak ji vidíme i v tomto předivném příběhu tvého a mého života.

—kk

CESTOVNÝ LÍSTOK

Každý z nás obyčajně cestuje hromadnými dopravními prostředkami, aby sme sa dostali k nejakému cielu. Podmienka cestovania je však zakúpenie cestovného lístka. Nájdú sa však aj taki, ktorí by sa sice radi odvlečli, ale bez neho! Zažil som prípad, keď pribíhal revízor do autobusu. Všetci siahli do vreckov a zavazadiel, aby sa preukázali. Našiel sa však aj taký cestujúci, ktorý na výzvu revízora reagoval akosi zmätene. Začal formálne lístok hľadať, vypočítať sa, ale napokon sa musel priznať, že lístok nemá. Bola mu vyrúbaná pokuta a musel okamžite vystúpiť, pretože ani na pokutu nemal. Pokračovanie ho čakalo na príslušných úradoch.

Aj my všetci cestujeme, obrazne povedané, k cielom vo večnosti. Kto sa chce dostať do neba, do Božej prítomnosti, musí mať tiež „cestovný lístok“. A to je viera v osobného Spasiteľa Pána Ježíša Krista. Viera, že zomrel za naše hriechy na golgotskom kříži. Nemyslime si, že keď žijeme v prítomnosti veriacich ľudí, chodíme do zhromaždenia, že sa nám už nič nemôže stat. Ak žijeme vo svojich hriechoch a previneniach, raz, pri Pánovom príchode môžeme byť veľmi nemilo prekvapení, keď nebudem zachránení, ale budeme musieť platiť večnú pokutu za hriech. Nuž, nemeškajme a zverme celý svoj život do rúk Pána Ježíša Krista, ktorý za naše hriechy zaplatil. V ňom je odpustenie hriechov, spasenie a večný život. Môžeme ho mať už dnes. Pamäťajme však, že je mnoho povolaných, ale málo vypolených (Mt 22,11-14).

Pán nás oslobodil od bremena hriechu. Nie však od „bremena“ služby Jemu.

KALICHY

Jeden pán mi ponúkol kalich plný
sladkých radovánok
Keď som z nich ochutnal,
pociťil som v srdci blesk
márnej existencie
bez Boha

Ten druhý Pán mi ponúkol kalich
záchrany
Nezdala sa mi sladká jeho chut,
ale na jeho dne sa ligotala sláva
a otvorená Otcova náruč

Cím sa odplatiám Hospodinovi
za všetky Jeho dobrodenia?
Vezmem vďačne kalich mnohondobnej
spásy
a budem vzývať meno Hospodinovo

—jk

Ilustrácia Dušan Lazar

„Já a Otec jedno jsme.“ Jan 10,30

Predstava jediného Boha ve třech osobách je pro každého člověka nepochopitelná a nepředstavitelná.

Vypráví se, že svatý Augustin se kdysi procházel na mořském pobřeží a přemýšlel o tajemství Boží trojice. Přišel až k malému chlapci, který si hrál s mušlí. Hoch vyhrabal v písce jámu, nabíral vodu do mušle a vyléval ji do vyhloubené díry. Augustin se ho zeptal: „Co to děláš malíčku?“ Chlapec mu odpověděl: „Chci vybrat všechnu vodu z moře a přelít ji do této jámy.“ Augustin si povzdechl a řekl: „To je právě to, o co se pokuším já. Oceán nekonečnosti se snažím nabírat svým omezeným rozumem.“

Boží trojice nezapadá do rámce běžné lidské logiky, ani nemůže být nikdy analyzována „mikroskopem lidského intelektu“. Ale přesto není důvod jednoduše tvrdit, že je nesmyslný výmyslem teologů. Ráskáme-li, že jediný Bůh se nám dal poznat v osobách Otce, Syna a Ducha svatého — pak je to nás lidský pokus definovat to, čemu učí Písmo (J 10,29,30; Sk 5,3,4). Svěříme-li své životy tomuto „trojjedinému Bohu“, pak zrakem víry začneme vidět Jeho velikost. Pak poznáme svého Tvůrce, Vysvoboditele a Udržovatele. A poznáme, že Ten, kterému sloužíme a Jemuž jsme vydali své životy, je mnohem větší, než naše omezené rozumové schopnosti. A přece alespoň malíčký příklad: existence slunce je neodmyslitelná bez současné existence světla a tepla. Bez tohoto blahodárného zdroje by nebylo na zemi života! Bůh posílá své Světlo na svět ve svém Synu Pánu Ježíši Kristu a teplo své lásky v Jeho Duchu! Vyhledáváš a vystavuješ se rád tomuto Božímu působení — poznávání Otce skrze Syna pod vlivem Ducha svatého? Pak ti nebude nekonečné tajemství trinitárního zjevení Božího v Písmě působit žádné problémy, vždyť přede vším „srdecem se zajisté věří k spravedlnosti a ústupu se děje vyznání k spasení“, vůli se oddáváme z milosti Boží svému Pánu — a pak nás rozum osvětuje Duch svatý Zanech svého planého mudrování a uvěř v lásku Boží, která se i k tobě skláňá v Pánu Ježíši — Vykupiteli hříšníků! Což se nedotýká tvého srdce? Jen On je Cesta, Pravda a Život pro tebe a mne. —upr. —hk

MUSÍME SA MODLIŤ

Pán Ježíš povedal Samaritánke: „Boh je duch, a tí, ktorí sa mu modlia, **musia sa modliť** v duchu a v pravde“ (J 4,24). V slove „musia“ rozumieme, že iný prístup k Bohu ako v duchu a v pravde nie je. Ale tiež si to môžeme privlastniť aj tak, že k Bohu sa modliť musíme, bez modlitby Božie dieta nemôže žiť.

Podľa obsahu modlitby hovoríme o prosbách, prímluvách, dákovaní a velebení. Je veľmi dôležité, aby sme vereili, že Pán Boh našu modlitbu počuje, a keď je podľa Jeho vôle, aj žiadost splní. Apoštol Ján to zdôraznil v dopise: „A toto je tá smelá dôvera, ktorú máme k nemu, že keď prosíme niečo podľa jeho vôle, čuje nás (J 1,5,14). Eliáš sa modlil aby nepršalo, a tak sa aj stalo po dobu tri a pol roku. Potom sa opäť modil a „nebo dalo dážď“. Boh vypočul prosbu Jozuova a deň predlžil tak, že „slnko nezapadlo tak asi celý deň“ (Joz 10,13). Kráľ a obyvatelia Ninive volali k Bohu z celej svojej sily, a On sa nad nimi zlutoval, Anna, matka Samuelova, sa modlila veľmi úpenivo k Bohu, aby jej dal dieťa. A tak sa stalo podľa jej prosby. To bolo len niekoľko príkladov **prosieb**. Aj my môžeme prosiť Otca o „čokolvek“, keď je to v „mene Pána Ježíša“, to znamená podľa Pánovej vôle, máme byť istí, že naše prosby sú splnené (J 15,15).

Bolo by to s nami špatné, keď by sme na modlitbách mysleli len na seba. Je treba, aby sme sa **prihovárali** pred tvárou Božou za druhých. Keď sa Mária dopustila hriechu tým, že ohovárala Mojžíša pre jeho ženu, jej brat Mojžíš volal k Hospodinovi, aby ju uzdravil, pretože pre tento hriech ju stihol trest malomocenstva. A kolkokráľ sa Mojžíš prihováral za celý

národ, ktorý viedol do zasľubenej zeme! Podobne to robil aj Samuel, Daniel a iní biblickí mužovia. Pán Ježíš prosil za Petra, aby nezhynula jeho via. Robíme aj my takto? Vieme sa úprimne modliť za chyby a poklesky spoluukupených? Ak áno, potom ich ne-súdime!

Ani jedna naša modlitba by nemala byť bez **dákovania**! Pavol často v dopisoch písal veriacim, aby za všetko dákovali Bohu. Napríklad Tesaloníčanom: „Vo všetkom dákujte, lebo je to vôle Božia v Kristu Ježíšovi čo do vás“ (1Te 5,18). Modlitby plné dobrorečenia sú ako obet Bohu príjemná, k Jeho uspokojeniu. Tak to čítame o obeti Noachovej, ktorý dákoval Bohu za záchrannu svojho života pri potope (1M 8,20-21). Boh bol zarmútený, Jeho srdce znepokojené, keď videl svet zničený potopou. Ale na svete bol ešte niekto, čo Ho mohol potešiť a uspokojiť — Noach, ktorý Bohu dákoval a klaňa sa Mu. Žalmista si uvedomil, že v našej ľudskej prirodzenosti často zabúdame dákovať, a pritom toľko dobrých vecí berieme od Boha. Preto povedal svojej duši: „Dobroreč moja duša Hospodinovi a nezabudni niektoré zo všetkých jeho dobrodení“ (Ž 103,2). Čím viacej vďačnosti budú naše modlitby obsahovať, tým väčšimi si uvedomíme, koľko dobrodení prijímame deň čo deň od nášho Otca.

Vrcholom modlitebného života je **velebenie**. Pri takej modlitbe je srdce Božím Duchom podmanené, povznesené k trónu milosti. Vtedy sa úplne stráca naša osoba a je nám odkrytý majestát osoby Otca a Syna. Uvedomujeme si našu nehnosť, ale aj ľudskú slabosť slovami vyjadrit obdiv Božej slávy. Zabúdame na všetko, sme strhnutí spievať s nebeskými bytostami: „Sediacemu na tróne a Baránkovi dobrorečenie a česť a sláva a sila na veky vekov“ (Ž 5,13). Ako často prežívame takéto chvíle posvätenia? Bez nich by bol nás život chudobný.

Nuž nezabúdajme, že v našich modlitbách sa okrem prosieb majú k Bohu povznásať prímluvy, vďaký a velebenie. M. O.

JOZEF A MÁRIA

Evanjelisti Matúš a Lukáš nám povedali všetko, čo o Márii vieme. Vylíčili, ako bola zaslnbená Jozefovi, tesárovi z Nazareta a ako Boží hlas prehovoril knej po jej zasnúbení, ale pred manželstvom s Jozefom. Čo za oslovenie to bolo a aké výhľadky otváralo! Len čo ju aniel — zvestovateľ zanechal samotnú, začala si uvedomovať, aký los jej bol vymeraný a čo všetko jej bude treba prekonat. Meč, o ktorom sa staručký Simeon onedlho zmiení, bol už iba nažený a rýchle sa približoval k jej odovzdanému a odhalenému srdcu. Na tisícoch obrazov a gobeliňov v kresťanskom svete vidíme, ako aniel podáva Márii Ialiu čo znak jej nádhery a pečať jej čistoty. Ale prečo žiadnen umelec nepoznačil belostnosť Ialie červeňou krví zlomeného srdca? Lebo sotva spred jej zraku začala blednúť prítomnosť anjela, už sa nad ňou zbierali tažké mraky. Ak kedy trpiacia duša musela pozbierať všetku svoju spravodlivosť a všetku silu v Bohu samom, bola to duša Márie pannej za tých strašných dní, ktoré nasledovali po zvestovaní. Tak ako bola po celý čas blahoslavenej medzi ženami, nepoškvrnená dušou i telom sama ako „veľkonočný baránok“, ako veľkonočný baránok aj oddelená, aby sa stala „božskou obetou pre jej srdcom preniknutý meč...“ Mária musela prejsť cez mnohé tmavé a taživé dni, o čo sa mohla oprieť, zdalo sa naraz nič viac než nalomenou trstinnou. Raduj sa, obdarená milostou! Aká radosť, keď jej pred zrakom tanula vidina verejnej potupy? A tak hrozny a nádherne sme stvorení, a tak hrozny a nádherny bol spôsob, akým sa Slovo stalo telom, že kto môže vypovedať, ako to všetko zaspôsilo na Toho, ktorý bol kost z jej kostí a telo z jej tela; ktorému Mária bola vo všetkých veciach matkou, ako On bol vo všetkých veciach jej synom ... Veľké je tajomstvo pobožnosti, Boh zjavený v tele. Muž bolestí a taký, ktorý znal nemoc. Tu, hla, sú počiatky bolestí!

Jozefovu úlohu v tom všetkom opisuje iba Matúš. A ako čítame jeho správu, vidíme, aký ostrý bol meč, ktorý prenikol aj Jozefovou dušou. Jeho srdce bolo v tejto skúške zlomené, ale otvorenou mu zostala cesta jediná, zrušíť zasnúbenie s Máriou a súkromne ju prepustiť „pre pravého otca plodu jej života“. Jeho srdce muselo byť roztrhnuté vodvoje. Lebo Mária bola preň zo všetkých žien ta jediná. Bola v jeho očiach Ialiou medzi trním. A teraz — naložiť s ňou ako s „nedobrou burinou“, tá myšlienka ho doháňala k zúfalstvu. O, prečo je to, že každý, kto sa priblíži k Ježišovi musí vypíti takýto kalich bolestí? Naozaj, tí, čo sú Jeho bratmi, sestrami alebo matkami musia brať svoj kríž denne na seba. To sú tí, čo prechádzajú do Jeho kráľovstva cez mnohé súženia.

Aká to bola cesta pre Máriu — z Nazareta do Hebrona, aké myšlienky ju zamestnávali. Bolo jej prejsť cez Jeruzalem. Možno prešla cez horu Olivetskú, ako sa since nŕžilo. Azda sa zastavila aj v Getsemane. Možno jej padol pohľad z Golgoty na mesto. Aké tažké srdce musela niesť v sebe po celý ten čas, keď pospiechala do tej hornatej krajiny. Iba dvaja, okrem Boha, vedeli pravdu o Márii: aniel v nebi a jej vlastné srdce na zemi. A tak sa utiekla do kopcov Júdových v nádeji, že sa bude môcť vyžalovať u príbuznej, ženy zrej vekom, tá iste aspoň časti porozumie jej položeniu. Ako šla omámená bolestou, iste si pripomínila požehnané výroky Písma. Uval svoju vec na Hospodina a On vykoná. A vyviede tvoju spravodlivosť ako svetlo a tvoj súd ako poludnie. Hospodin zná dni bezúhonných a ich dedičstvo bude trvať na veky. Očakávaj na Hospodina a ostrijaj jeho cestu ... Takéto útočište hľadala, a na istý čas i našla v odľahlej domácnosti Zachariáša a Alžbety.

Tomuto stretnutiu vďačíme za Magnificat — posledný starozákonný žalm a prvú novozákonnú pieseň. „Moja duša zvelebuje Pána, a môj duch plesá nad Bohom, mojm Spasiteľom ...“ Nemôžeme vstúpiť do všetkých myšlienok Márie. Duch kresťanského proroctva ju viedol sice, ale najvznešenejšie a najlepšie proroctvo ešte stále zaostávalo za jeho evanjelickým naplnením.

Je to šťastná dievka, ktorá má matku alebo materinskú priateľku, oboznámenú s cestami ľudského srdca, ktorej sa môže zdôveriť so svojimi úzkostami, radkyňu akou bola Noema pre Ruth a Alžbeta pre Máriu. Či bola Mária sirotou alebo či sa mohla takto zdôveriť aj vlastnej matke? Nech je akú chce, Mária našla v Alžbetu pravú matku. Tu strávili spolu nejednu svätú chvíľu, a keď mala ich viera zakolísat, či v pozadí nestál so svojimi zapečatenými ústami a písacou tabuľkou Zachariáš, živý svetok dobroty ale aj prísnosti Božej? Ako sa utešovali, tu i tam pokarhali, raz smiali smiechom Sáry, inokedy spievali pieseň Anny, to nech nám povedia milujúce a zbožné ženy.

Akokoľvek sladké je prebývať v Hebrone u Márie a Alžbety, naše srdcia sú znepokojené Jozefom a jeho nevýslovnej agóniou. Neprítomní sú nám drahí, tak ako sú mŕtví dokonali. A Márii drahý obraz stal sa Jozefovi ešte drahší, keď sa už nemohol dívať na jej tvár a počúvať jej hlas. Nazaret mu bol púšťou, ba ešte viac, bola to hrobka, v ktorej hľadal smrť a nemohol ju nájsť. Zo dňa na deň jeho bieda rástla a keď napokon v sobotu, ako byl zvyknutý, vošiel do synagógy, pocitoval svoju osamelosť a biedu ešte väčšiu. Máriina sladká prítomnosť mu toto sväté miesto robila ešte svätejšiu a jej hlas v žalmoch bol mu taký ako keď aniel spieva. V jednu takú sobotu zase vošiel do tohto útočišta, s úmyslom vyliat svoj žiaľ pred Hospešom. A tu je, ako temer s istotou citím, text, ktorý sa číta v onen deň: „Žiadaj si znamenie od Hospeša, svojho Boha, už či bude z hlboka dole a či z vysoká hore. Preto vám dá sám Pán znamenie: Hla, panna počne a porodi syna a nazve jeho meno Immanuel.“ Keď totó Jozef počul, jeho srdce muselo byť úplne premozené. Takýto text Nikdy uši a srdce človeka tieto slová nevnímali tak ako Jozef v ten deň. A potom, keď sa uložil na odpočinok, jeho poduška mu pripadala ako kameň. To nie on bol zavrhnutý, ale on zavrhol ju, to najlepšie spomedzi Bohom stvorených! Ano, ju — ako si to asi šeptal uprostred noci — azda matku samého Immanuela. Lepšiu matku nemohol mať. Tak sa rozhovárajúc, zmätény vlastnými myšlienkami, unavený ďalším pracovitým týždňom, zostarnutý svojim zúfalým viacťždrovým položením nakoniec usnul. Ale tu čosi jemne zavadiilo o jeho ucho, v tej tichosti nočnej ho oslovil hlas: „Jozefe, synu Dávidov, neboj sa prijať Máriu, svoju manželku, lebo to, čo je v nej počaté, je zo Svätého Ducha.“ To Gabriel bol poslaný, aby upokojoval rozbúrené Jozefovo srdce, požiadal ho o zavŕšenie prerušeného manželstva a oznámil mu narodenie Syna Božieho. Či vstal Jozef ešte pred svitaním a vydal sa na cestu do Hebrona, aby zavrhnutú priviedol domov? Nedivily by sme sa, ak tak urobil. A ak teda šiel, tito dvaja anjelmi pokarhaní mužovia mali svoje vlastné myšlienky, ako aj tie dve vyvolené ženy. A ako Jozef hovoril so Zachariášom, pomocou tabuľky, musel pocitovať, že nemota, ba priam smrť boli by malý trest za jeho nedôveru. Ale to, ako i všetko, čo sa udialo odvtedy, čo aniel prehovoril k Zachariášovi, iba urobilo opäťovné zásnuby ešte sladšmi a ešte svätejšimi. Čo sa mňa týka, neviem o žiadnom dare milosti alebo o cnosti aké kedy ženám patrili, aby som ho mohol s istotou upierať Márii. Musíme dat Márii čo jej patrí. Nesmieme voči nej prechovávať menej uctívý postoj len preto, lebo niektorí nadšenci jej prisudzovali viacnej orodovnického pochopenia lásku ako samotnému Spasiteľovi! Svätý Duch pri vedení pera Lukášovo dáva najavo vzácnu hľbkú, zbožnosť a pokoj jej myslí. S akým pokojom prijala posolstvo od anjela! Ako neskôr, keď ešte ľudia nerozumeli niektorým slovám Ježišovým, ukladala si tie veci do srdca. Alebo ak uvážime, že veľké skutky a diela sa konali tam, kde bola veľká viera, potom nemôžeme ľahko prejsť cez mieru jej viery, keď bola požehnaným nástro-

jom pri takomto diele Alžbeta videla túto veľkosť, ako aj milosť, aká sa jej stala. „Požehnaná ty medzi ženami“. Blahoslavená tá, ktorá uverila, lebo sa skutočne naplní to, čo jej bolo povedané od Pána. „Blahoslavená tá, ktorá uverila,“ povedala Alžbeta, iste nie bez smutného pomyslenia na seba a nemého manžela vedla nej. „Blahoslavený život, ktorý ta nosil,“ vykriaľa pri inej príležitosti iná, bezmenná, ale pravá žena, „a prisia, ktoré si požíval.“ Ale On jej povedal: „Bapravda, blahoslavení, ktorí čujú slovo Božie a zachovávajú ho!“ A opäť, „lebo ktorokolvek by činil vôle Božiu, ten je mojím bratom, mojou sestrou i matkou.“

sprac. —mk

KDE SE UKRÝT

„K čemuž jest vám ten den Hospodinův, po něvadž jest tmy a ne světla? Jako když by někdo utíkal před lvem, potkal by se s ním medvěd...“

Amos 5,18.19

Dva lovci se náhle střetli v lese s velkým medvědem. Lekli se tak, že odhodili pušky a utíkali se schovat. Jeden z nich vyšplhal na strom, zatímco druhý se ukryl v blízké jeskyni. Medvěd se pohodlně usadil mezi stromem a jeskyní a čekal na snadnou kořist. Náhle muž, který byl ukrytý v jeskyni, vyběhl ven a zde téměř narazil do sedícího medvěda. Trochu zaváhal a opět vběhl do svého úkrytu. To se několikrát opakovalo. Když se opět vynořil, zavolal na něho zděšený kamarád: „Zbláznil jsi se? Zůstaň v úkrytu, dokud to zvíře nezmizí!“ Ale já tam nemůžu být, odpověděl muž, „v jeskyni je druhý medvěd.“

Bible říká, že podobné dilema jednou přijde na bezbožné. Najdou potíže na místě, na které se uchýlí proto, aby zde byli v bezpečí (Am 5,18). Podle proroka Amose mohou být tito lidé nábožensky založeni a dokonce toužit po příchodu Pána, aniž by si uvědomili, že Jeho příchod jim způsobi největší ze všech těžkostí – soud nad jejich skutky.

Kdo jsou to bezbožní? Jsou to ti, kteří nikdy nečinnili pokání, nikdy se neodvrátili od svých hříchů a nikdy nepřijali Boží odpuštění skrze oběť Pána Ježíše Krista. Jsou to ti, kteří více milují sami sebe a svůj osobní prospěch než Boha a Jeho vůli! Nezdáleží na tom, zda s Bohem počítají nebo Jej v nevěře zavrhuje! – ale na tom, zda v poznání své vlastní hríšnosti a ztracenosti před svatým Bohem učinili krok, který je nezbytně nutný: Přijít s pokorným vyznáním svých hříchů k jedinému Spasiteli, Vykupiteli, Prostředníku – Pánu Ježíši Kristu s vírou v jeho slitovnou a odpouštějící mocí Člověk, který vírou nepřijme tohoto „Božího Beránka“ (J 1,29), jednoho dne se s Ním setká jako se svým Soudcem. Naplní se slovo proroka Ozeáše 13,7.8, podle něhož se octnou mezi „Hlavním lvtěm a čihajícím pardusem“ na jedné a „osírelým medvědem“ na straně druhé. hk

Tri predmety vdaky

(1Te 1,12)

Apoštol Pavel dakuje Pánovi za tri veci: Poslu, vernosť a postavenie do služby. Ani jednu z týchto vecí si sám nemohol zadovážiť, nejak sa o ňu výraznejšie pričiniť. Je to prosté dielo Svätého Ducha a samotného Pána Ježiša Krista a tak sa iba Jemu za to patrí podakovať.

Ako je to s nami? Obyčajne prosby prevládajú v našich modlitbách nad vdakami. A ak už dákujeme, tak sú to spravidla iné veci, ako práve tie, ktoré spomína apoštol.

Je pravda, že v bojoch viery často oslabneme. Naše ruky i kolena bývajú zomhlené. Zbytočne sa posilňujeme sami. Dakedy si myslíme, že duchovný spánok nám prinavrati sily, no opak býva pravdu. Ešte sme slabší a nevládnejší. Len ak nás Pán zmocní, sme schopní aj čosi pre Neho vykonáť. A za posilnenie, ktoré denne dosťavame, dákujme.

Pokiaľ ide o vernosť, myslíme si, že táto záleží od nás. Na príklade apoštola Pavla však vidíme, že je to opäť Pán, ktorý nás pokladá za verných. Vôbec to nebudú naše zásluhy, keď raz z Jeho úst zaznejú slová: — Dobre, služobník verný ... On sám nám dáva milosť zostaf vernými vo viere, v láske, aj v zhromaždení a rodine, kde nás postavil. Budme vďační za túto Jeho milosť.

Napokon služby. Sami si službu nevyberáme, iba sa dávame k dispozícii Pánovi, ktorý najlepšie vie, čo je kto schopný v Jeho diele urobiť. Niekoľko sa pokúša o službu Slovom v zhromaždení a nejde mu to. To, či mám slúžiť Slovom a či napríklad tichou modlitbou doma, je Pánova vec. Len budme na každú službu pripravení a ochotní. Služba Pánovi je veľká vec. A za postavenie do služby v nádhernom a večnom diele znova len dákujme. jk

Z REDAKČNÍ POŠTY

Vracíme se k dopisu, ktorým nás čtenář požadal o vysvetlení několika otázek, vzniklých pri čtení 1. a 2. čísla časopisu letošného ročníku. Jelikož si podobné otázky mohli položiť i další čtenáři, zverejňujeme odpověď na dopis.

Milý brat,

odpovedáme na Tvoje štyri otázky, ktoré si vo svojom dopise uviedol. Prvé tri sa týkajú rozhovoru s br. J. Mrózkom z PER v 1-86, štvrtá článku Pokánie, krst a prijatie Ducha v 2-86.

1. V článku sa píše: „Znovuzrodení môžu byť: duchovní, telesní, ti, ktorí prijali bludné učenie, ale sú spasení a tí, ktorí padli do hriechu.“ Ako si toto všetko dať dohromady: telesnosť, bludné učenie, hriech, ale znovuzrodení a spasení? To-to nemôžem pochopíť, pretože znovuzrodení, spasení podľa mňa by mali byť duchovní a nie telesní, miesto bludného učenia majú čisté, biblické učenie a hriechu sa vystríhajú, naopak sa posväčujú...

Odpoveď: O prirodzenom, telesnom a duchovnom človekovi pojednáva článok v 5-81 na str. 104–106. Pavel píše veriacim, znovuzrodeným ľuďom v Korinte, že im musí písaf ako telesným. Znaky telesných ľudí sú závisť, roztržky, podliehanie telu a teda i pády do hriechu. Roztržky môžu byť spôsobené i prijímaním bludného učenia pod zámienkou horlivosti, väčšieho poznania, duchovnosti. Keby nebolo „telesných“ veriacich, nebola by potrebná kázeň v zbere a tá sa konala už za doby apoštolov. Sme svedkami, že „telesní“ sú aj medzi nami, ale považujeme ich za bratov a chceme veriť ich svedectvu, že sú spasení a takto im slúžiť k verejnej pastierskej službou.

2. Brat Mrózek hovorí, že si nesmieme vytvoriť dogmy a tie potom považovať za autoritu na úrovni Písma. Zdá sa mi, že z nášho schádzania sa okolo stolu Pána, resp., z „lámania chleba“ sme urobili dogmu a uznávame len ten spôsob,

rý praktizujeme my. Myslím, že sme v tom veľmi konzervatívni.

Odpoved: Otázka slávania Pamiatky Pánovej v zboroch je veľmi dôležitá. Apoštol Pavel prijal od Pána Ježiša pokyn (1K 11,23), ako usmerniť to, čo sa nevyvíjalo dobre. Postoj k Večeri Pánovej a prijímaniu chleba a vína z kalicha rozdelil kresťanov na niekoľko skupín a rozdeľovanie pokračuje aj v našej dobe. Sme vďační Pánovi, že si v minulom storočí povolal takých mužov viery, ktorí sa vrátili k Písma a začali sláviť Pamiatku Pánovu jednoduchým spôsobom, bez ceremonií tak, ako prví kresťania. A my v tom pokračujeme. Podávame chlieb jeden druhému, lámeme z neho a jeme, podobne i pijeme z kalicha a tým zvestujeme smrť Pánovu. Robíme tak každú nedelu, ako prvá cirkev. Forma zhromaždenia k Pamiatke Pánovej však môže byť v rôznych krajinách a hnutiach rozdielna. Niektorí veriaci pred lámaním chleba čítajú oddiely Písma, spievajú a dobroručia, služba slovom je krátka, alebo žiadna. Inde pred lámaním chleba posluší brat z Písma, aby slová Písma boli podnetom k chválam. Podstata však zostáva, že pri tomto zhromaždení bratia dobroručia, spomínajú na smrť nášho Pána, ktorý je stredobodom obecenstva a nie na vlastné chyby, nedostatky a potreby.

V iných hnutiach majú napríklad chlieb nakrájaný na kocky, ktoré potom vybraní bratia podávajú veriacim. Večeru Pánovu majú raz za mesiac, alebo ešte za dlhší čas, pri modlitbách, na ktorých sa zúčastňujú aj sestry, niektorí vyznávajú svoje hriechy a prednášajú Bohu svoje prosby atď. Nie sme povolení, aby sme ich spôsob Pamiatky Pánovej kritizovali, ale na druhej strane to, akým spôsobom sa chceme priblížiť praxi prvotnej cirkvi, nie je možno označiť za „konzervatívny“ postoj. V tom zmysle sme aj chápali slová brata J. Mrózka.

3. Bratia v PLR sa neužatvárajú a majú bratské obecenstvo aj s veriacimi v iných hnutiach. My sme však uzavorení a zahľadení sami do seba, čo je niekedy aj na škodu. Nechceme mať s nikým nič. Na ostatných pozeráme s nedôverou, hlavne staršiu generáciu.

Odpoved: Bratia v PLR boli dlhé roky pred štátou správou zviazaní do jednoho spoločenstva s inými denomináciami. Samostatne začali pracovať len pred niekoľkými rokmi. Preto ich bratské vzťahy s veriacimi iných denominácií sú omnoho širšie ako naše, keďže sme po celú dobu existencie mohli pracovať podľa nášho poznania. Otázka „hradieb“ či „kontaktov“ s inými veriacimi je vecou každého zboru. Ved naše zbyty využívajú na zhromažďovanie mestnosti sesterských církvi, spolupracujeme v oblasti literatúry, v časopise zverejňujeme články bratov a sestier iných zborov, väčšie zborové zhromaždenia a večery duchovných piesní sú príležitosťou k obecenstvu v širšom rozsahu a opačne, niektoré mimořadne zhromaždenia iných denominácií navštievujú radi bratia a sestry našich zborov. Niečo „preklenovať“ netreba, pretože bratské vzťahy existujú, pravda individuálne podľa zborov i jednotlivcov. Medzi Božím ľudom zostáva bratská láska, aj keď nemajú všetci rovnaké poznanie.

4. V článku sa píše, že „skončil čas, keď Boh skrže apoštolov budoval cirkev Pána Ježiša. Preto Duch Boží viac nezostupuje na ľudu „kladením rúk“. Pán Boh skončil budovanie cirkev skrže apoštolov, ale sme tu my a myslím, že ju buduje skrže nás! Neviem kde, od kedy a podľa čoho prestalo platiť kladenie rúk? V prebudeneckých cirkevach sa táto biblická vec praktizuje do dnešných čias. Jedine v našich zboroch to zaznávame a neuznávame ani moc a prácu Ducha Svätého v cirkvi (zboroch). A tak myslím, že aj pokial ide o našich starších bratov v zboroch, neustanovuje nám ich Svätý Duch, ale určujeme si ich my.“

Odpoved: V tejto Tvojej otázke sú vlastne tri podotázky: učenie o kladení rúk, práca Svätého Ducha v zboroch a ustanovovanie starších. Stručne teda k týmto podotázkom.

O kladení rúk výstižne pojednáva článok „Učenie o vzkladáni rukou“ na str. 45 Písomného odkazu br. Butchera. Podľa Žd 6,1-2 učenie o kladení rúk patrí k šiestim začiatocniskym pravdám o Kristu. Toto kladenie rúk sa netýka podľa

ducha Písma súdobých obradov: konfirmácie, birmovania, kladenie rúk biskupov alebo duchovných na hlavy chlapcov a dievčat, ani o ľudské vysvätenie či ordináciu muža na úrad knaza či kazateľa. Keď veriaci Žid čítal tieto slová o kladení rúk, videl analogiu kladenia rúk hriešnika na hlavu zápalnej obeť (3M 1,4) vo vzťahu ku Kristu. Položil som ruku viery na hlavu Baránka Božieho? Ak áno, potom je Jeho dielo na Golgotu príjemné pred Bohom aj za mňa, a to raz navždy! Ide o stotožnenie.

Cirkev v Antiochii sa stotožnila s vôleou Pánovou ohľadne cesty Pavla a Barnabáša a tak mala s nimi na tejto ceste aj svoju modlitebnú spoluúčasť Sk 13,3. Timoteus sa nemal rýchlo stotožňovať s niektorými v službe, alebo v práci (1Tm 5,22). Taký brat mal byť najprv skúsený. Ale tieto prípady neznamenajú kladenie rúk podľa Žd 6,1-2. V našich zboroch bratia nekladú ruky podľa tradičného židovského spôsobu fyzicky na nikoho, ale robia tak duchovne pastierskou službu.

Tvrdenie o tom, že neuznávame prácu a moc Svätého Ducha vo zboroch, je veľmi odvážne a cítiť z neho vônu „cudzieho učenia“. To súvisi s celou skupinou otázok, ktoré vyplávali na povrch až v tomto storočí: vraj človek nemusí prijať dar Ducha Božieho pri obrátení, keď uveril, ale až pri „druhej skúsenosti“, každý kto projal dar Ducha Božieho musí hovoriť cudzím jazykom ako na dôkaz tohto prijatia, kladením rúk možno udelovať dar Ducha Svätého a ďalšie. Kde sa v zbere toto nekoná, tam sa neuznáva práca a moc Ducha Svätého. Toto je jeden smer biblických výkladov, s ktorými sa v našich zboroch nestotožňujeme. Cirkev — zbor — je zložená zo „živých kameňov“, každý veriaci brat a sestra je „chrámom Ducha Svätého“ a aj celý zbor je „chrámom Božím“. Kto Ducha Božieho nemá, ten nie je spasený. Prítomnosť Ducha sa prejavuje ovocím Ducha. Duch osvedčuje nášmu duchu, že sme deťmi Božími.

A čo dodat k tretej podotázke? Možno, že sú zbyty, kde si bratia zo svojich radov starších určili. Ale toto nie je našou praxou. Starší sa ani nevolia, ani neurčujú. Ustanovuje ich Duch Svätý tým, že berú úlohu vodcov stáda s celou zodpovednosťou pred Pánom i okolím. Blížie k tomu sa vrátíme v rubrike Otázky a odpovedi.

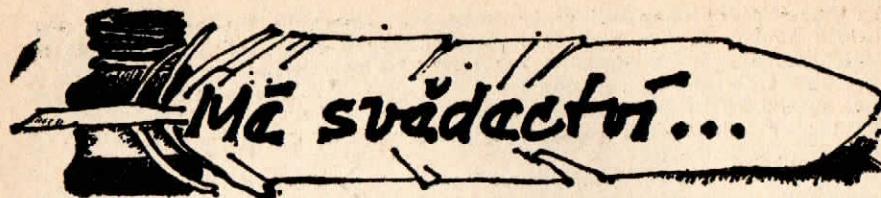
T S A M U E L Ž P
E K R O K D I S O
Z E V O O G A V E K
O S P R B O Á L O
B A B I B L E S J
I P L O L N A A Ī
F O D O O A N K K
I A V T P O K R M
M A L I A G I B A

OSMISMĚRKA

Slova na vyškrtnutí:

EVA JAN BROD KROK PILA
OBLAK POKRM KLENOT OPASEK
SAMUEL POKOJÍK SVOBODA ABI-
GAIL MIFIBOZET

Nepreškrtnutá písmena — čtená po rádcích — dají názov predmetu, ktorý pravé držte v rukou ... -vt

Chtěla bych vám krátce napsat, jak jsem poznala Pána Ježíše Krista.

Žila jsem stejně, jako většina mladých lidí ve světě. V osmnácti letech jsem se vdala, narodily se mi dvě děti. Asi před pěti lety se můj manžel seznámil s člověkem, který mu zvěstoval evangelium. Manžel začal hledat Boha, chodil do shromáždění, četl Bibli a čím dál, tím víc se mi vzdaloval. Přestali jsme si rozumět, hádali jsme se. Chtěla jsem se bavit, užívat život, jak jsem si představovala. O Ránu Ježíši jsem necháela ani slyšet, i když jsem viděla u manžela velikou změnu, která se mi líbila. Po čase jsem měla i důkazy Božího vedení. Jednou dcera ztratila sešit a moc plakala. Všichni jsme ho marně hledali. Manžel pak vzal děti a šel se s nimi modlit. Já jsem v kuchyni poohlásně hubovala: „To víš, že ti ty tvé modlitby pomohou, to určitě!“ Než se domodlili, napadlo mě podivat se pod stůl. Sešit jsem tam skutečně našla, i když jsme se tam dříve všichni dívali a neviděli ho. Touto zkušeností jsem byla dotčena, ale čas plynul a zapomněla jsem na ni.

Žila jsem dále svůj život, přestala jsem si pro naše odcití manžela vážit, byl pro mne přítěží. Po nějaké době jsem prožila první varování.

Pracujeme s manželem ve stejném závodě. V kanceláři, kde jsem zaměstnána, mám ve zvyku mít otevřené okno a někdy ho zapomenu zavřít, i když vypadá ven. Jednou, když jsem zase nechala otevřeno, mě manžel doma říkal: „Tobě tam jednou někdo vlez a okrade té.“ Nevěřidně jsem ho odbyla. Druhého dne, když jsem na chvíliku zase odběhla, se to opravdu stalo, někdo vnikl oknem a vzal mi penězenu. Manžel mi k tomu přečetl: „... ten den Páně přijde jako zloděj v noci,“ a dodal: „To bude překvapená, až Pán Ježíš přijde a bude pozdě!“

Ale život plynul dál. Ke konci školního roku se mi stal úraz a prázdniny jsem trávila doma s nohou v sádře. Byla jsem izolována od světa a měla jsem čas přemýšlet o svém životě. Začala jsem přijímat evangelium, ale pořád jsem měla obavy, že něco ztratím. Manžel mi zařídil, abych mohla odjet na chatu. Tenkrát za námi přijela jedna věřící rodina, které jsem si vážila a byla jsem ochotna s nimi hovořit i o Pánu Ježíši a Bibli, pouštěli jsme si z magnetofonu písň a hovořili o záchrane v Pánu Ježíši, jak zemřel na kříži. Najednou jsem cítila, že jím vlastně závidím, že nemám to, co oni a viděla jsem, že jsem vlastně sama. Když odjeli, prosila jsem Pána Ježíše, aby mi ukázal, zda o mě také stojí; tázalo mě, že mi mé hřichy nemůže odpustit, že jich mám příliš mnoho. Měli jsme na chatě kanárka, který už čtyři roky nezpíval. Prosila jsem, aby na důkaz, že mě Pán Ježíš opravdu miluje, tent kanárek zapzpíval. A skutečně – kanárek zapzpíval a mně tecky slzy po tváři; byla jsem šťastná. Po prázdninách jsem nastoupila do práce, ale styděla jsem se říci, co cítím a nechála jsem se znova strhnout světem. Občas jsem šla s manželem do shromáždění, jen pro klid doma, ale jinak jsem byla duchovně mrtvá. Jen v těžkostech jsem si vzpomněla na Boha.

Tehdy přišlo to nejhorší, co mě v životě potkalo. – Málem jsem ztratila dceru. Modlila jsem se za záchrannu jejího života a když otevřela oči, uvědomila jsem si, že je to poslední „šance“, abych ve svém životě něco změnila. Začala jsem vopravdově uvažovat o svém stavu. Při jedné návštěvě u věřící rodiny jsem vyznala před Pánem Ježíšem svou bádu a vydala svůj život do Jeho rukou.

Přijala jsem Pána Ježíše teprve nedávno, ale dosud jsem toho nelitovala, jsem šťastná a vděčná Jemu za jeho trpělivost, milosrdenství a lásku. A checi zde poděkovat všem bratřím a sestrám za jejich modlitby.

Vaše sestra Vanda

VO SVOJOM IV CUDZOM

Izrael mal v Kánane, tak ako Adam v rají, tie najlepšie podmienky pre život a službu Bohu. Bol na svojom mieste. Tu mal Boha reprezentovať medzi národmi a stať sa im požehnaním. Tomuto slávnemu povolaniu však nezostal verný. Jednou z priečin tohto zlyhania, alebo tiež jedným zo spôsobov ako ho definovať bolo to, že sa Bohu odcudzil. Spomedzi mnohých výrokov to môžeme sledovať na týchto dvoch. „Napísal som mu veliké veci svojho zákona, považované sú ako voľačo cudzie.“ „Ako ste mňa opustili a slúžili ste cudzím bohom vo svojej zemi, tak budete slúžiť cudzincom v zemi, ktorá nie je vaša.“

Prvý je od Hozeáša v záverečnom období severného kráľovstva Izraelovho. Druhý je od Jeremiáša pred babylonským zajatím Júdu. Žiadnemu inému národu nezveril Boh to, čo tomuto ľudu – svoje výroky. To bola jedna z jeho najväčších výsad, a on si ju nevedel doceníť. Nepokladal za potrebné mať Boha v pravej zránosti a jedným z dôsledkov bol slúžba cudzím bohom. Napohľad sa ešte možla zachovávať forma pobožnosti, ešte sa ústami blížili Hospodinovi, ale srdcom už emigrovali do obyčají pohanov. Preto aj skončili v Babylone. Tam museli slúžiť ľuďom a spoznávať, ako ľažko je „spievať pieseň Hospodinovu v zemi cudzincu.“ (Venuj teda pozornosť dobrotnosti, ako aj prísnosti Božej. Prísnosti voči padlým, dobrotnosti Božej však voči tebe, ak v tejto dobrotnosti zotrvaš - Rimam 11,22).

Boží ľud v tomto veku milosti nie je oddelený zemepisne ani národnostne, ale aj on má svoju totožnosť. Sú to ľudia zo všetkých jazykov, teraz už domáci Boží, zapísaní v nebesiach. Majú v Bohu svojho Otca a preto v istom zmysle im patrí všetko – buď svet bud život bud smrť bud pritomné veci bud budúce, všetko jejich a oni sú Kristovi. Svätý Duch im zveruje Jeho veci, duchovné hodnoty sa v nich realizujú do hmotnej podoby, slovo sa stáva telom. Ich Boh je pôvodcom každej autority a preto sa podrobujú svetskej vrchnosti. Ukladajú si nebeské poklady a preto chcú byť verní v dočasných. Ved ich Pán im pripomína „Ak ste neboli verní v nespravodlivom mamone, ktože vám zverí to, čo je pravé? A jesli ste neboli verní v cudzom, kto vám dá to, čo je vaše?“ Zvláštna situácia – sú tu správcam v cudzom, nepravom, nespravodlivom, a predsa sa od nich očakáva to, čo od každého správcu – vernosť.

Patrí medzi Boží ľud je výsadou a rozumieť Jeho reči zvláštnym požehnaním a slúžiť Mu velikou príležitosťou. Izrael bol doma v Kanáne, my budeme doma v nebi. Ale už tu disponujeme všetkým nebeským, čo pre pozemský život potrebujeme.

Vo svojej duchovnej historii sme došli až – po dnešok: v obecenstve, rodine, službe a nadoušetko v charaktere. Môj i vás duchovný stav je výsledkom minulej vernosti. A vernosť je obdivuhodná kvalita – nenechá sa odradiť tým, že večne veci sa nevidia, ani tým, že dočasné sú poznačené „cudzinou“.

Ved chodíme vierou, a nie videním. „A preto sa aj všemožne snažíme, aby sme, buď že dlejeme doma v tele buď že sme von z domova, Jemu sa lábili.“

-mk

Pochyblosť sa často oblieka do odevu viery.

BOŽÍ DÍLO VE SKOTSKU

Skotové se stali uvědomělým národem ve 14. století pod vedením Roberta Bruce. Obyvatelé z jižních nížin i z hornatého severu se sjednotili, aby čeliли společnému nepříteli – Angličanům. Ti byli poraženi v roce 1314 v „Bannockburské bitvě“ poblíž Stirlingu. V 16. století užitá většina Skotů reformaci, jejíž hlasatelem se stal John Knox. O století později se však nábožensko politická situace změnila. Mnoho obyvatel Skotska trpělo. Věrní křesťané, oddaní Bibli, byli popravováni, vězněni a vypovídáni ze země. Tehdy vzniklo označení „Bibli milující Skotsko“.

Ve čtyřicátých letech 19. století začal Boží duch ve Skotsku novou práci. Prostřednictvím kazatele Kongregační církve v Hamiltonu (poblíž Glasgowa) Johna Kirka bylo přivedeno sedesát lidí ke Kristu. Někteří z nich došli na základě četby Písma ke společnému závěru, že se křesťané mají shromažďovat

ke chválení Boha a k oslavě Pána Ježíše lámáním chleba a pitím z kalicha jen pod vedením Ducha svatého, bez ustanoveného muže, který by řídil a předsedal shromáždění. Toto poznání přivedlo šestnáct z nich k tomu, že se v neděli 9. dubna 1847 sešli v jedné dílně v obci Newmainsu ke slavení Památky Páně uvedeným prostým způsobem. Brzy poté, a to opět na základě čtení Písma, byli čtyři z nich veřejně pokřtěni v řece Calder. To bylo v neděli ráno 25. května 1848. Nedlouho po této události, a to navzdory tvrdé kritice a pronásledování, bylo pokřtěno na stejném místě před zraky velkého zástupu účastníků dalších dvacet věřících. Po nějaké době si tato skupina věřících našla pro svá shromáždění vhodnější místo v městě Wishaw v sále zvaném „James Watt's Hall“. Zde pak vznikl wishawský sbor, který existuje doposud. Ve svém časopisu „Church Record“ (Církevní zprávy) napsali v dubnu 1847: „V mnohé slabosti ... jsme začali studovat Boží slovo ... a brzy jsme zjistili, že církev ... byla jedno tělo, kde Kristus byl Hlavou. Byla známa jen pod jeho jménem. To nás vedlo k tomu, abychom neuznali jiné jméno než Kristovo, tak prověřili svou součinnost s Ním, spojení s Kristem a pokoj s Bohem ve věře v Krista ... Tačí jsme poznali, že povinnosti každého obdarovaného bratra je vyučovat tomu, čemu ho vyučil Bůh, i když by se jeho poznání mohlo v některých podružnějších bodech lišit. Na této zásadě se shodujeme. Nikdy však nemůžeme uvažovat o rozdílném chápání lásky.“

Také sousední hornická vesnice Larkhall se stala místem, kde Boží milost pracovala podobným způsobem. Jejím nástrojem se stal James Gilchrist. Ten to muž se obrátil v roce 1859 při probuzení ve Skotsku. James Gilchrist byl majitelem hostince. Druhý den ráno po svém obrácení vyvalil sudy s whisky na ulici a jejich obsah vylil do kandlu. Svým zásadním postojem přivedl mnoho lidí k Pánu. Byl otcem Jeanie Gil-

christove, oddané misionářky, která položila svůj život pro Pána ve střední Africe. V této době si Duch svatý použil také dvou svobodných sester, Mary Patersonové a Mary Hamiltonové. Ty směly z Boží milosti ukázat mnoha lidem na záchrana, která pro ně byla připravena v jejich drahém Spasiteli.

Podobné události se odehrávaly v druhé polovině 19. století v mnoha městech a vesnicích středního Skotska. Nejvíce byli zasaženi prostí lidé, horníci a železárští dělníci. Svédečtí zapustilo kořeny na takových místech, jako byl Motherwell, Ayr, Kilmarnock, Irvine, Troon a Dalry. Poslední místo bylo rodištěm Williama Gibsona Sloana, pozdějšího misionáře na Faerských ostrovech. Boží Duch zasáhl v této době jak veliká města Glasgow a Edinburgh, tak také malé rybářské vesnice podél pobřeží, zvláště pak východ a severovýchod. Tato práce pokračuje dodnes. V současné době je ve Skotsku 250 bratrských shromáždění s více než 15 000 věřícími a přibližně 80 uvolněnými pracovníky pro dílo Páně, kteří pracují v mnoha zemích světa. Pán stále

přel. —hk
Poznámka překladatele: Tento článek napsal na žádost redakce „Živých slov“ bratr Fred Kelling z Motherwellu ze Skotska.

VIANOČNÁ ŠANCA

Bolo ich v ten večer dosť, čo nevyužili jedinečnú šancu stať sa známymi a slavnymi. Vieme, kto poskytol Pánovi Ježišovi hrob — ale nevieme, ako sa volal ten, kto Mu poskytol prvé pristrešie s chudobným lôžkom. Keby obyvatelia Betlehema vedeli, kto sa to má narodiť, koho budúca mamička Mária nosí pod srdcom, boli by zakúrili vo svojich komnatách, prevliekli bielizeň na posteliach a išli v ústrety tak dôležitým osobám, ako boli Jozef a Mária. Vošli by do dejín. No my dodnes nevieme meno osoby, ktorej patril chudobný objekt, v ktorom sa narodil Spasiteľ — Kristus, Pán. Majiteľ zostal ľudom neznámy, avšak Bohu dobre známy.

Ako je to dnes? Pánovo slovo: „... musíte sa narodiť znova“ nie je nič iné, ako to, že sa musí Kristus narodiť v ľudskom srdci. Veriaci básnik upravuje tvrdí:

Hoc' by sa Kristus tisíckrát narodil v Betleheme,
ak sa nám v srdeciach nezrodi, naveky zahynieme!

Len Kristus narodený v srdci človeka a prebývajúci v ňom pôsobi nový život skrze vieri. On chodí aj dnes medzi ľudmi. Betlehem sa môže zapokovať. Máš pre Neho pripravené miesto? Ak je tvoje srdce v období Vianoc pripravené na prijatie Spasiteľa, tak Ho prijmí! Nevadí, že nie je dosť čisté. Ako v betlehemskej maštalke neboli vhodné hygienické podmienky na pôrod, a predsa sa Pán Ježiš tam narodil, tak ani nečistota twojho srdca neprekáža tomu, aby sa Spasiteľ narodil práve v ňom. On pride, očisti, posvätí a odmení.

Pán Ježiš ide popri tebe. Využi Šancu — nič tak nepotrebuješ ako práve jeho — pre časný i večný pokoj. Práve ty!

nasledovanie KRISTA...

Pán Ježiš niekoľkokrát vyzýva k nasledovaniu. Tak napr. bohatého mládenca v Mt 19,21, Mk 10,21, L 18,22, potom všetkých, ktorí chcú (L 9,23), nepriamo farizeov a zákoníkov (J 8,12), svojich učeníkov (J 12,26) i nás, v súčasnosti veriacich v Neho (1Pt 2,21). Pozrite sa stručne aspoň na niektoré súvislosti s nasledovaním Pána Ježiša.

Prvá súvislosť alebo podmienka je zaprenie seba samého a nesenie svojho kríza na každý deň (L 9,23). Je všeobecne známe, že človek má najradšej seba. Až kdeši v nedozierne je záujem o toho druhého. Pán Ježiš to dobre vedel a tak apeluje v prvom rade na vlastné „ja“ človeka, ktorý by Ho chcel nasledovať. Akoby povedal: „Musiš seba samého zmarit, tak, ako ja a zapierať starého človeka znova a znova. Len tak môžeš byť mojím učeníkom“. Tu je začiatok a žiaľ i koniec mnohých, ktorí by snáď aj chceli Krista nasledovať. Mat z toho výhody, to áno, ale sebasmarenie a sebamarenie? To predsa nikto nemôže odo mňa žiadať! — tak uvažujú mnohí a končia s nasledovaním skôr, ako by začali. Obrátenie a biblický krst je tým najlepším a najsprávnejším začiatkom v nasledovaní Pána Ježiša. Len na tomto základe možno slávať a aj prežívať požehnania z neustáleho ďalšieho sebamarenia, až kým príde slávny cieľ našej púte. Druhá vec je nesenie každodenného kríza. Nie sú to problémy, ktoré si narobíme sami. Kríz je všetko, čo je nám tažké ako ľudom i práve preto, že sme kresťania. Neporozumenie, posmech, často menšie ocenenie, neuznanie apod. Kto však kríz svoj vďačne berie, s ním oslávený bude — tak sme spievali v jednej požehnanej duchovnej piesni.

Pán hovorí: „Kto ma nasleduje, nebude chodiť vo tme, ale bude mať svetlo života“ (J 8,12). Aj keď sa nám často zdá naša cesta tmavá a pustá, samé nemoci a bôle, nie je to cesta tmy, lež cesta svetla a do svetla. Máme Božie Slovo, ktoré nám svieti na cestu, pred nami ide nás Majster, ktorý zvíťazil nad všetkými mocami tmy a tak sa nemáme čoho báť. Keď známemu kresťanskému komentátorovi Saphirovi zomrela manželka, sám slúžil nad jej hrobovom zo slov J 1,5 „Boh je svetlo a niet v ňom nijakej tmy“. Hovoril o mraku, ktorý akoby na chvíľu zastrel našu cestu, no vzápäť príde nádherný slnečný jas. Pán ho potom krátko po smrti jeho milovanej manželky tiež prestáhaloval do riše večného svetla.

Napokon, kto nasleduje Pána Ježiša, nech slúži (J 12,26). Anglická královna má vraj vo svojej zlatej korune vyrytý nápis Ja slúžim. Alebo napr. slovo, titul „minister“ znamená vlastne služobník. Nie je to len vyblýskaná „šeststotinásťka“ a výsostné postavenie, ale predovšetkým služba ľudu. Aj každý z nás, ktorí nasledujeme Krista, sme svojím spôsobom „ministrami“, teda služobníkmi. Aké je to smutné, keď v zhromaždení nemá kto poslúžiť, keď nemá kto navštíviť nemocnú sestru, nemá kto pripraviť hostí. Nie iba ten slúži, kto káže Božie Slovo, ale kresťanská služba je mnohotvára a každá je významná. Za každú službu budeme raz pochválení alebo z každej nevykonanej služby budeme sa zodpovedať. Ak si teda hovoríme, že nasledujeme Baránka, kamkoľvek by šiel (Zj 14,4), slúžme Pánovi a jeho ľudu nezištné a ochotne v každom čase a na každý spôsob. To bude praktické a správne nasledovanie šlapají nášho Veličovcu a Dokonávateľa vieri.

jk

Poznámky z podzimného shromáždzenia v Brne

Jan Křtitel odpoviedel na otázku, proč jde více lidí za Ježišem než za ním, známymi slovy: „On musí rúst, já však se menší“ (J 3,30). Není mu to snad lito, že i učedníci Ježišovi kŕtia a dokonca i niektorí z učedníkov Janových odesli za ním? Ne, není mu to lito. Jan jako největší ze starozákonních proroků věděl, že je jenom „hlas volajícího na poušť“. Již dávno vyznal poslům z Jeruzálema, že není ani Kristus, ani

ta [J] 2,16). Tělo je ovládáno vásněmi. Člověk se proti Bohu, žije bez Boha na světě. Je na široké cestě do věčného zahynuti. A proto stejně jak Mojžíš musel povýšit hada na poušti pro záchranu ušknutých, tak musel být povyšen Boží Syn na golgotský kríž, aby nás zachránil od věčné smrti. Kdo chce být zachráněn, musí se znovu-zrodit (J 3,7), musí vpustit Pána Ježiše do svého života. Od té chvíle On musí rúst a já se menší. Ono trojnásobné „menší“ v J 8 neznamená nucení, po-

**já
V
š
á
k**

ON MUSÍ RÚST.

**s
e
m
e
n
š
i
t**
3.30

Eliáš, ani Prorok zaslibený Mojžíšovi. Jan je přítel Zenicha, který již přišel, proto může ustoupit do pozadí. Splnil svůj úkol připravit cestu tomu, který je Světlem světa, Slovem příslým z nebe, který bude křtit Duchem svatým a ohněm. Jan nebyl Světlem, jenom svíci, která jednou dohoří. Za několik tydnů či měsíců po veřejném vystoupení Pána Ježiše Jan ukončil svůj život v žaláři. A tak On — Mesíček rostl a Jan se zmenšoval, až se úplně ztratil.

Na tomto pozadí se nyní můžeme zamyslet nad tím, co toto Janovo vyznání znamená pro nás, učedníky Pána Ježiše Krista. Zkusme každý sám ve svém srdci říci: „On musí rúst, já však se menší“.

1. Jak u Jana Křtitele, tak i u nás nejdívce pôsobilo JÁ. Až od okamžiku, kdy k nám přišel Pán Ježiš, nastalo obrácení, začalo se všechno měnit. Neobrácený, přirozený člověk je ovládán svým já, tělesností, která se projevuje v žádosti i těla, oči a v chlubné pýše života,

rušení nebo omezení svobody člověka. To je jako v matematice podmínka pro platnosť rovnice. Tehdy, a jen tehdy, když On bude rúsi ve mně, se mě já bude zmenšovat, abych nakonec mohl zvolat s Pavlem: „Nežiji už já, ale žije ve mně Kristus“ (Ga 2,20).

2. Naše staré „ja“ hraje v životě každého z nás významně zápornou roli. Stará přirozenost odporuje Božímu Duchu (Ga 5,17). Brání se vedení Ducha, táhne nás od Boha. Jestliže Pán Ježiš v nás roste, pak podle míry tohto rústu oddáváme svou vůli vůli Boží. Přece známe ty verše, které nám připomínají, abyhom

— smýšleli tak, jak Pán Ježiš (Fp 2,5),

— chodili tak, jak zde chodil On (J 2,6),

— měli Jeho radost, Jeho pokoj a Jeho lásku (J 15,11; 14,27; 15,9).

Pak na našem smrtelném těle bude zjeven Ježišův život (2K 4,11).

Ve 2S 3,1 čteme: „I trvala dlouho válka mezi domem Saulovým a domem Davidovým. David pak čím dále tím více se silil, ale dům Saulův čím dále tím více se umenšoval“. Kdo s kým válčil?

Dům Saulův s domem Davidovým, neopačně. To, co pochází z těla, bojuje proti Duchu. Tento boj bude trvat tak dlouho, pokud jsme v těle, pokud žijeme na zemi. Leč v této válce David rostl a Saul se zmenšoval. Boží cesta je jiná, opačná, než jakou si ji my často představujeme. Někdo se možná poctivě pokouší zmenšovat, aby On rostl. Ale ne tak. Když se v ūtě a naprosté důvěře poddávám Pánovi, pak mě zcela mimovolně uchvacuje a ve mně vládne. Tento růst však není do výšky, ale do šířky. Není to pýcha a samolibost, není to nezdravé „bujení“, které způsobuje zhoubnou nemoc všechny lidské býdy. Život Ježíšův se ve mně projevuje tichostí a pokorou, jak to o sobě řekl On sám (Mt 11,29).

3. Problémy v životech jednotlivců i sborů vznikají tím, že naše vůle není podřízena vůli Boží. Proto přicházejí zkoušky, aby se ukázalo, do jaké míry jsme se naučili poslušnosti. Vzpomeňme si na Joba a satanovo obvinění: „To se mu to žije, když všechno má!“ Věřící nevyřůstá ve „skleníkovém“ prostředí, ale jeho život je doprovázen nemozemí, těžkostmi, ztrátami. Jsou životní nesnáze překázkou růstu? Čím větším utrpením procházel Izrael v Egyptě, tím více rostl. Slunce a vítr neznáti obilné zrno rozsáhle po zemi, pokud se může pevně zachytit v dobré půdě. O to jde, aby Boží život mohl v nás zakotvit a pak obstojeť i ve zkoušce.

Jan Křtitel se dostal do vězení. Proč? Proč právě on měl jít touto cestou? Jestliže Ježíš je Kristus, pak by měl něco pro mne udělat a vysvobodit mne! Tak asi uvažoval Jan, když o Pánu Ježíši začal pochybovat:

„Jsi ty ten, který má přijít, anebo máme čekat jiného?“ Pán cítil s Janem, neodsoudil ho za to, ale v závěru svého poselství Janovi říká: „A blahoslavený, komu nejssem kamenem úrazu (Mt 11,6).

Ve zkouškách se ukáže ryzost naší výry, její velkost, poslušnost, podřízenost Boží vůli, ukáže se, o kolik se naše já zmenšílo. Proto Jan neřekl „My se máme menšít“, nepoužil množného čísla. Jde vždy o jednotlivce, o mne a o tebe. Jací jsou jednotlivci, takový je sbor. Jestliže já se budu osobně zmenšovat, přinese to požehnání všem, celému sboru.

4. Co znamená „On musí růst“ si můžete přiblížit při porovnání vztahu Paula, Jonaty a Míšibozeta k Davidovi.

Saul miloval Davida pro jeho vítězství nad Goliášem jenom do té chvíle, než se dostaly k jeho sluchu zpěvy jeruzalemských žen. Jeho já bylo dotčeno. Od té chvíle začal Davida nevidět a pronásledovat. Kdo miluje především sám sebe, likviduje svým praktickým životem Pána a utrpí škodu.

Jonata nejen že Davida miloval, ale jej i ctíl. Dal mu své věci, ale nešel s ním do exilu. Tak velkou lásku k němu neměl. Uplatňoval nárok pro své já nejdříve vedle něho, potom prvenství po něm, až posléze volba otcových výhod mu připravila tragický konec na horách Gelboe. David má sice své „prvé místo“, ale Jonata ne přestává dál „žít sám sobě“. Jak bolestně jej — ale i jeho otce — oplakávala láska Davidova. Neoplakává nebeský David tebe a mne?

Míšibozet miloval Davida více než sám sebe, svůj život a tedy i svůj majetek a čest. Když pro nemoc nemohl s Davidem utíkat před Absalonem, rád utrpěl veškerou krivdu, osobní hanu, hmotnou škodu a triumf svých osobních nepřátel pro satisfakci svého milovaného pána a krále, Davida.

¹⁾ Pozn. red.: To, že je Jan v tomto smyslu „menší než nejmenší v království nebeském“ je izraelské zatížení tělesného mesianismu i takovém duchu, který byl v Janovi.

U Saula bylo jenom JÁ, u Jonaty bylo JÁ a ON, ale u Míšibozeta jenom ON. Jak je to se mnou a s tebou ve vztahu k našemu Pánu?

Podobně bychom mohli sledovat, jak Pán Ježíš rostl v očích Samaritánky „od Žida až po Mesiáše“. Nebo jak veiká byla výra kananejské ženy, která ji vedla hluboko do pokory, až se ztratila úplně. Nevadí jí, že je přirovnána psům, hlavně že se jí dostane alespoň kousek chleba ze stolu Páně.

5. Touha člověka zmenšovat se je v Božích očích velice drahá. Chceme

uvolnit místo v našem životě Pánu Ježíši. Ne jen naoko, ale opravdově.

Lidé přišli k Janovi s otázkou, protože měli spor o očištování (J 3,25). A ono jde i o naše očištování. Kdo má naději na brzký příchod Páně, očištěje se. A toto očištování souvisí s našim já a jeho „skutky těla“. Proto je, drazí, velmi aktuální i dnes výrok Jana Křtitele, o kterém jsme přemýšleli. Kéž bychom často v našem duchu říkali: „On, můj drahý Pán, musí růst v mé životě a já se musím zmenšovat“. —jos

Modlitba nie je cesta dostávania toho, čo si sami želáme, ale cesta dostávania toho, čo chce Boh.

ZPRÁVY ZE SBORŮ

OSTRAVA. Timto pohledem na rozebranou přístavbu sborového domu chceme vás alespoň letmo informovat o tom, že po celý rok 1986 jsme prováděli naplňování zaslíbení Páně: „Svou

cestu svěř Hospodinu, doufaj v něho, on sám bude jednat“ (Ž 37,5). Někteří z vás přišli pomáhat na stavbu, jiní patrnouvali na naše hmotné i finanční potřeby, ale věříme, že je mnoho těch, kteří nás zařídili do svých přímluvních modliteb. Děkujeme Pánu za vás i za to, že smíme konat toto dílo pro čest jména Pána Ježíše Krista.

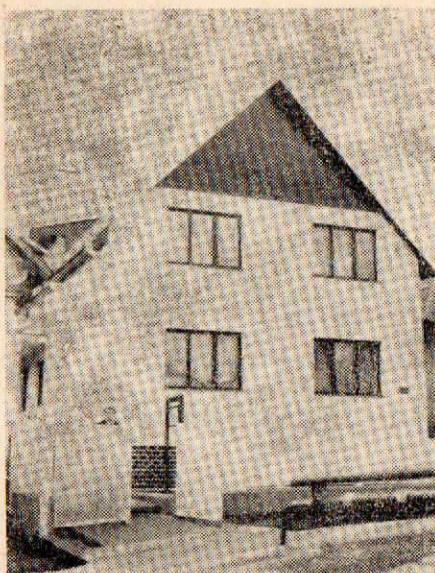
Jestliže máte touhu věnovat nám v roce 1987 část své dovolené nebo prázdnin, můžete od března přijet kdykoliv, ubytování i stravování je zajištěno přímo na stavbě. Jenom vás prosíme, oznamte nám vás příjezd alespoň týden předem.

Křesťanský sbor Ostrava,
Bořivojova 29,
718 000 Ostrava-Kunčičky

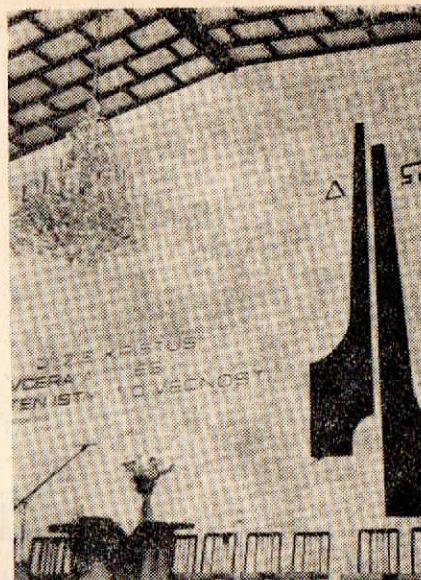
PROSTĚJOV

Ve sborovém domě v Prostějově je dosud volný 3-pokojový byt. — Informace podá br. JS.

V závěre októbra 1986 si bratislavský zbor BJB připomnul 100. výročie svojho vzniku. K tomuto krásnému jubileu drahým bratom srdečně blahoželáme a prajeme mnohú Božiu milost a požehnanie do budúcich liet služby Pánovi a očakávanie jeho slávneho druhého príchodu. jk

Pohľady na zborový dom v Batizovciach.
Zvonku.

Zvonátra.

BATIZOVCE. Trištvrté storočia sa hľa-
sa evanjelium Pána Ježiša Krista veria-
cini nášho zboru v malebnej podtatráns-
kej obci Batizovce. Za účasti predsta-
vitelov štátnej správy, desiatok obča-
nov, hostí z iných zborov a domáčich
bratov a sestier znala chvála nášmu Bo-
hu za túto Jeho milosť prvýkrát v no-
vom zborovom dome v sobotu, 15. no-
vembra t. r. a pokračovala v nedeľu pri
Pamiatke Pánovej a v evanjelizačnom
zhromaždení.

Koľko prediných skutkov Bozej lás-
ky prežili budovatelia tohto domu od
apríla 1985. Nebolo to bremeno ľahké,
akoby sa pri pohľade na krásu modli-
tebne zdalo. V tvrdej skúške sa odkryla
pripravenosť jednotlivcov k priná-
šaniu obetí, ktoré neboli malé.

Prajeme milým batizovským, aby po-
žehnanie Hosподinovo spočinulo nad
týmto dielom rúk a rozlievalo sa do
širokého okolia pre spasenie hynúcich,

potešenie zarmútených, posilnenie slá-
bých, napravenie chybujúcich a k úži-
ku všetkým. —r

3

V októbri tohto roku sa dožila 80 ro-
kov milá sestra MAGDALENA PRŠANO-
VÁ z Banskej Bystrice. Už 52 rokov slú-
ži svojmu Pánovi, Jeho ľudu a je nám
prikladom lásky, tichosti, veľkej zna-
losti Písma, vernosti a pôhodlnstva.
Spolu s manželom, ktorého Pán odvo-
ľol pred 8 rokmi, dali svoj dom k dis-
pozícii pre zhromažďovanie Božieho
Ľudu. Do ďalšieho života v tejto práci
a službe jej želáme novú silu od Pána,
ako duchovné tak i telesné zdravie.

dkm

Dne 6. listopadu 1986 se z Boží milosti dožil milý brat-
Alois R o d o w s k i z Českého Těšína
významného životního jubilea — 90 let.

Ve smyslu Žd 6,10 oceňujeme jeho celoživotní „službu svatým“, která ne-
bude zapomenuta.

Do ďalšieho života upřímně přejeme hodně slunných dnů plných duševní i du-
chovní pohody a radosti v Pánu. —sek

Dne 11. 12. 1986 uply-
nulo 80 let od narození
bratra Dr. Jana ZEMANA.
Vzpomínáme na jeho vy-
právění o tom, jak se při-
vinul k Pánu Ježiši ve
svých třinácti letech. V
roce 1925 přišel do Brna
(z Vídně) studovat me-
dicínu. V Brně bylo ten-
krát jen 6 věřících. Pán
se přiznal k jejich upřímné
lásce a snaze libit se
Jemu a o Něm svědčit.
Na podzim roku 1932 by-
lo v Brně již větší shro-
mázdění (první konferen-
ce), kterého se zúčastnil
i bratr Warns, tehdejší
ředitel Biblické školy ve
Wiedenestu.

Mimo své povolání le-
želo bratu Zemanovi na
srdeci zvěstování evange-
lia a vzdělávání věřících
ve víre a známosti Pís-
ma, Božích pravd. V ro-
vye 1932 poprvé vyšel kal-
endár Cestou životem,
který nás doprovází až
dosud. Pak následoval
překlad knihy br. Warns-
e „500 náčrtů k biblic-
kým proslovům“, 4krát

vyšla Ročenka, beznoto-
vé a notové vydání zpěv-
níku Písni staré a nové,
překlad knihy Zálmů a
další různé spisy. Ještě
2 dny před svým odcho-
dem k Pánu předal do
tisku rukopis Písemný
odkaz F. Butchera. Rád

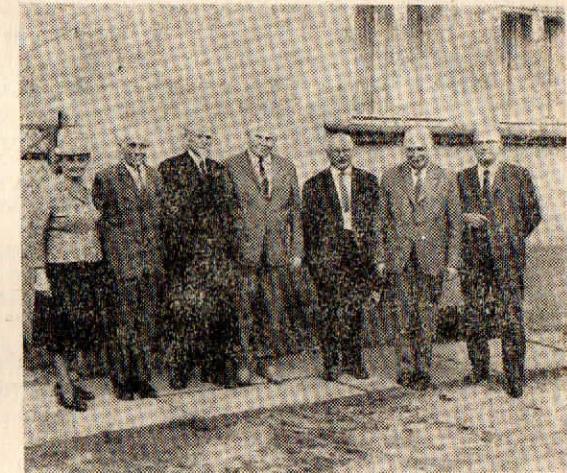
hovořil o příchodu Pá-
na Ježiše pro církve. Do-
čkal se toho 23. 7. 1969,
když jej Pán zavolal do-
mů náhle a rychle.

A tak rádi vzpomínáme
na jeho požehnaný ži-
ivot. —r

V Ústí nad Labem se sestra Vlasta Kadává dožila dne 18. prosince t. r. 85. naroze-
nin. Chodí věrně a tiše se svým Spasitelem, kterému se vydala před 37 lety. Pře-
jeme jí mnoho sily a požehnání od Pána do dalších let. —r

Karvinský sbor se rozloučil s milým bratrem FRANTIŠKEM DOFKEM, ktorý se
dožil 92 let. Ve víre v Pána Ježiše a službě sboru prožil pries 50 let. Pán ho povo-
hal k sobě 28. 9. t. r.

Za necelé dva měsíce, 15. 11. 1986, tiše odešla k Pánu i milá sestra ZUZAN-
NA ČEMOROVÁ, rozená Konečná, ve věku 85 let. Byla radostnou, tichou a věrnou
svědkyní svého Pána a zanechala mocné svědectví ve své domácnosti, ve sboru
i v okolí. —Trz

Na obrázku zprava: Reh st., Dr. J. Zeman, A. Rodowski, zleva sestra a brat Kajfsovci, Mrózek st. Fotografováno při návštěvě br. Zemana v Č. Těšíně v červnu 1969.

V ranných hodinách 29. októbra 1986 povolal Pán života i smrť do svojej nebeskej vlasti svojho verného sluhu, milovaného brata JÁNA KRIŠKA. Odísiel pripravený a zreľý pre nebeské príbytky ľudsky merané pomerne skoro, vo veku 51 rokov. Posledné dva roky ho Pán viedol ťažkým onemocnením, sprevádzaným niekoľkými zložitými operáciami, ale aj v tomto období vo Božej sile dokázal nesmierne veľa. Slážil Božím slovom, navštievoval, písal, cestoval a pracoval i fyzicky a to až do posledných chvíľ svojho pobytu medzi nami.

Brat Kriška sa narodil 7. 6. 1935 v rodine úprimných veriacich ľudí v Ilanove, v okrese Liptovský Mikuláš. Už ako mladik sa ceļo odovzdal do služby Pánu Ježišovi. Mimoriadne obdarované oslovovať ľudí neformalne a srdečne neúnavne využíval pri každej príležitosti. Jeho domácom zborom boli najdlhšie Tekovské Lužany. Nejaký čas pôsobil aj v Bernolákove, odkiaľ pochádza aj jeho manželka, no najviac sa zapísal do sŕdc bratov a sestier v Bratislave, kde s rodinou pôsobil ako kazateľ a predseda Bratskej jednoty baptistov od roku 1982 až do svojho odchodu k Pánoni.

Brat bol vynikajúcim evanjelistom, ale i učiteľom a pastierom, akých Pán dáva cirkni ako tie najvzácnejšie ohňíkavá v refazi Jeho svedkov. Bol kedykoľvek pripravený získať smrťou, ale bol i nesmierne tiahnutý žiť v tele a verne slúžiť, tak, ako to vyznával apoštol Pavel. Pre Pána bol zrejme najvzácnejší a tak si ho povolal domov. Jeho posledné slová na tejto zemi, povedané pri plnom a jasnom vedomí, v moci Svätého ducha boli: „Moji drahí, toto sú posledné dni...“ Všetci prítomní pochopili, že je Pán veľmi blízko. Streltneme sa skoro s Pánom i s bratom. —jk

Spomíname na milú sestru GIZELU WALDMANNOVÚ, ktorú Pán povolal k sebe v máji tohto roku. Už v mladom veku prijaťa Pána Ježiša ako zaslábeného Mesiáša (bola Izraelitka) a ako svojho osobného Spasiteľa. Pán ju prevedol ťažkou dobu 2. svetovej vojny a zachoval pri životě obdivuhodným spôsobom. Bola tichá a vytvralá v modlitbe, v službe spoluwykúpeným a v svedectve v Ñom, a to až do svojich posledných súťaží. Hw.

Plných 92 rokov prežila sestra PETRONELA DUBCOVÁ zo zboru v Lehote pod Vtáčnikom. Z toho 54 rokov v bezpečnej ruke Toho, ktorý ju povolal, viedol, chránil a zachoval vo vieri až do konca. Zostáva nám živým príkladom v jej láske k Božiemu slovu, vo vydávaní svedectva. Splnilo sa jej očakávanie a v novembri ju Pán vzal do svojej slávy. —km

ZPRÁVY Z KMK

Pracovné stretnutie Regionálneho sdruženia KMK — Komisie na podporu úsilia o odzbrojenie (22.—24. októbra tr. vo Vsetíne) nieslo sa v duchu ústrednej témy „Za záchrannu a rozvoj života“. Túto tému sme si vybrali aj preto, lebo posledné medzinárodné udalosti na nás silno zapôsobili, že sme v duchu evanjelia posúdili, čo musíme zachrániť pre šťastný život ľudí na našej planéte. S veľkými nádejami sme privítali stretnutie M. Gorbačova a R. Reagana v Reykjavíku v októbri t. r. Toto stretnutie potvrdilo reálnosť možnosti likvidácie jadrovej hrozby. Eutujeme, že nedošlo k dosaženiu uzavretia dohôd, ktoré by znamenali zásadný prelom v tejto oblasti. Prorocká zvest Iz 9,4 — ako aj Iz 32,17 — nám ukázala, aký smutný je pohľad na „krv a oheň“ a aký je radostný pohľad na „dielo spravodlivosti a bezpečnosti všetkých na zemi“.

V kontexte s touto zvestou nám dobre padlo vyčísliť a obsahovať nanovo vysvetliť najnovšie mierové iniciatívy ZSSR [J. Zaiko] a to či už pred Reykjavíkom, alebo počas jeho rokovania. S uznaním sme konštatovali, koľko ochoty a štátnej moudrosti sa skrýva v mierovej iniciatíve ZSSR.

Kedže sa nás všetkých bezprostredne dotýkajú problémy militarizácie kozmu, postavili sme do teologickej kritiky celý systém hviezdnych vojen (Dr. I. Kišš), lebo je v rozpore s tým, čo je nám posvätné a nedotknuteľné. Ľovek nemá práva vstúpiť do kozmu, aby ho zneužil k ničeniu života na zemi.

Ľudský egoizmus poznačený túžbou po zbohatnutí bez ohľadu na to, či priniese život alebo smrť, má škodlivú podobu v praxi medzinárodných monopólov (Z. Borza), ktoré práve dnes sú najväčšou prekážkou pre dorozumenie medzi národmi. Netrápi ich žalostná ľudská a sociálna situácia miliónov chudobných a neštastných v Lat. Amerike, ktorých využívajú a ich národy zaťažujú obrovskými dlužobami a finančnými postihmi. Zhadli sme sa na tom, že všetko musíme dobre vidieť, precítiť a v duchu solidarity zodpovedne pomáhať.

V úcte naproti hodnote života, ktorú sme si biblicky zdôvodnili (Dr. J. Lukl), poučení krásnym príkladom Komenského a jeho mierovými snahami (Dr. K. Nandrášky). Teologiu atomovej smrти odmietame aj preto, lebo veme, že sme povolení rozvíjať život so všetkými darmi milosti, ktoré od Boha príjime.

Naprieck zklamaniu, ktoré v nás vyvolal výsledok stretnutia štátníkov ZSSR a USA v Reykjavíku nestráčame nádej. Podporujeme výzvu Svetového mierového kongresu v Kodani na uskutočnenie praktických krokov. Sme pripravení urobíť všetko k tomu, aby sa život zachránil a naďalej rozvíjal pre blaho všetkých.

SVĚTOVÝ DEN MODLITEB ZA MÍR se uskutečnil dne 27. 10. 1986 pod záštítou papeže Jana Pavla II. v městečku Assisi za účasti představitelů sedesáti největších světových náboženských organizací křesťanských — římskokatolické, řeckokatolické, pravoslavné, svazu protestantských církví, zástupců církevních mirových svazů jako SRC a MKMK, ale též mořemádánů, buddhistů, hinduistů, šintoistů, judaistů a animistů. Ve svém mírovém projevu vyzval papež Jan Pavel II. závaznost všech, kdo mají Boží bázeň, k modlitebné a účinné praktické aktivitě ve věci zachování míru — života proti válce — smrti. Ukázal na bezprostrední ohrožení nukleárními zbraněmi a vyslovil víru v Boží svrchovanou moc a pomoc v dalším mírovorném úsilí a za vyhlášování dalších mezinárodních Ruků míru v dnešním nepokojném světě.

Zobsahu XIII. ročníku

BIBLICKÉ VÝKLADY

- Barzilaj (30)
- Daniel (108)
- Jeremiáš (49)
- Jména Spasitele (14)
- Jozef a Mária (128)
- Pokání, krst a prijatie Ducha (34)
- První den po sobotě (63)
- Svadba Baránkova (100)
- Udalosti v dvoch zábradach (10)
- Veľkonočný týždeň (33)
- Ustanovenie Jozua (39)
- Zklamání s Pánem (123)
- Zivý prúd (56)

ÚVAHY A RADY

- A diefatko rástlo... (111)
- Ak zostanete vo mne (120)
- Bůh, ktorý vysvobozuje (103)
- Díky činíme Bohu a Otci (108)
- Duchovná výzbroj (86)
- Filadelfia (71)
- Hory, nebo rovina? (1)
- Jak se správně hněvat? (4)
- Jak zvestovať Boží slovo? (82)
- Jaký je Pán Ježíš? (7)
- Musí být dítě jen nemluvnětem? (104)
- Neodpuštiteľný hřích (52)
- Obětavost lásky (116)
- On musí růst (139)
- Ostravské velikonoční shromáždění (57, 91, 113)
- Otzádky a odpovědi (78)
- Přídem (47)
- Sedm kroků na cestě... (97)
- Sláva na výsosti Bohu (121)
- Vo svojom i v cudzom (135)
- Vzdát se obecenství? (41)
- Vzdechanie a duchovný život (73)
- Zlořečený a požehnaný (118)

VÁZENÍ ČTENÁŘI,

Tímto výtiskem dostáváte do rukou poslední číslo letošního ročníku Živých slov. Jsme za to Pánu vděčni. Děkujeme všem, kteří svými příspěvky obohatili obsah časopisu. Víme, že žádný svůj stín překročití nemůže, proto i to, co na stránkách časopisu čtete je přímo úměrné osobnímu vztahu k Pánu těch, kdo články piší. Našim přání zůstává, aby časopis přinášel živé slovo do našich zápasů víry. K tomuto cíli můžete přispět i Vy omluvou toho, co se nám nepodařilo dobré a spolu s námi modlitebním zápasem o Boží požehnání pro nový ročník.

Vaše redakce a administrace

Z redakční pošty (131)

SVĚDEC

- Maminka to nechce (51)
- Mé svědec (15, 87, 134)
- BÁSNĚ A PÍSNĚ**
- Aspoň (110)
- Co na tom (89)
- Kalichy (126)
- Nemali miesta v úchylišti (121a)
- Originál (70)
- Proč bych neměl šťastný být? (60)
- Sízy (32)
- SOS (89)
- Svědec pro tebe (12)
- Vianočná túžba (121a)

ZÁŽITKY, PŘÍBĚHY, OBRAZY

- Bezpečný přístav (66)
- Bůh hledí na člověka (27)
- Dávajte a bude vám dané (79)
- Jak si postavit trvalý pomník (117)
- Jeden Bůh (126)
- Kde se ukryt? (130)
- Krásny životný obraz (80)
- Moodyho podobenství (6, 24a, 114)
- My máme něco lepšího (89)
- Pramen nebo cisterna bez vody? (75)
- Překážka modliteb (115)
- Rybáři (85)
- Túžba po domově (2)
- Učíme se .. (37, 77, 97a)
- Vianočná sanca (137)

ZPRÁVY Z DOMOVA I Z CIZINY

- Batizovce (142)
- Boží dílo v Skotsku (135)
- Ostrava (22, 141)
- Svýcarsko (21)
- Velká Británie (95)
- Zajímavosti z Berlína (44)